

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
June 22, 1996

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, BIRŽELIS - JUNE 22, 1996

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Nr. 122

Priešrinkiminiame pareiškime Lietuvos vyskupai nurodo socialines negeroves

Vilnius, birželio 19 d. (AGEP) — Trečiadienį Vilniaus arkivyskupijos kurijoje surengtoje spaudos konferencijoje Lietuvos Vyskupų konferencijos pirmininkas Vilniaus arkivyskupas Audrys Juozas Bačkis ir Kauno arkivyskupas Sigitas Tamkevičius pristatė artėjantiems rinkimams skirtą Lietuvos vyskupų konferencijos pareiškimą „Atsivertimas ir pilietinė atsakomybė“.

Vyskupai pabrėžė, jog ragindami piliečius aktyviai dalyvauti Seimo rinkimuose, nenurodo balsuoti už kurią nors konkrečią politinę jėgą, bet kvietė savo balsus atiduoti už tuos, kurie vadovaujami krikščioniškomis vertybėmis.

Žurnalistų paklaustas apie bažnyčios santykius su Krikščionių Demokratų Partija, ark. S. Tamkevičius sakė, kad ši politinė jėga yra pasiryžusi laikytis krikščioniškos principų. Bet tai nereiškia, kad krikščionių demokratų vadais turėtų būti kunigai, jie tik turi patarti partijai, tikslinti, kad ji nenukryptų nuo krikščioniško mokyimo.

S. Tamkevičius pateikė pavyzdį, kaip „LDDP pralobė politikiškai“, nesikonsultavusi su vyskupais ir iškelusi idėją pašalinti tikybos dėstymą iš mokyklų.

Tačiau abu arkivyskupai užtikrino prieš rinkimus persėsią dvasiškumą nesigutuoti už vieną kurią politinę jėgą. „Kunigas yra kelių tūkstančių žmonių ganytojas, o užsiangazavęs jis paliktų kitaip manančius tikinčiuosius produkcijos vaidmenyje“, sakė Kauno arkivyskupas. Jis pabrėžė, kad besirūpinančiam žmonių socialine gerove ir visuomeniniu aktyvumu kunigui svarbu pačiam ne-

peržengti ribos ir neįsivelti į politiką. „Kunigas – ganytojas, o politikuoti geriau geba tam specialiai mokyti pasauliečiai“, mano ark. Tamkevičius.

Jis sakė neseniai gavęs vieno Gargždų kunigo prašymą leisti laikinai atleisti kunigystę ir kandidatuoti į Seimą. „Aš to neleidau. Daugiau gera Lietuvai, jei jis padarys eidamas savo tiesiogines pareigas“.

Prieš paskutinius Seimo rinkimus Vyskupų konferencija taip pat buvo paskelbusi ganytojišką laišką tikintiesiems, raginantį aktyviai balsuoti už krikščioniškųjų vertybių puoselėtojus.

Arkivyskupas Audrys Bačkis pažymėjo, kad ši kartą vyskupų kreipimasis išsamesnis, jame atakleistas nūdienos negerovės. „Tariamą progreso vardu viešai niekinama tai, ką daugelis laiko šventu, už ką buvo daug kovota, kentėta, mirta“, rašo vyskupai. Jie pastebi, kad dabar Lietuvoje serga šeima, stokojant pasiaukojančios meilės, daugėja skrybų, lietuviai tapo imirščiančia tauta. Serga ir visuomenė, iš to kyla valstybės finansinio, ekonominio ir socialinio gyvenimo destrukcija.

Ypač skaudžiausias bažnyčios vadovai vadina socialinio neteis-ingumo faktus, kai pažeidžiama labiausiai paramos reikalinga visuomenės dalis: silpnieji, ligoniniai, bedarbiai, pensininkai, našlaičiai, kurie „nesulaukia deramo valdančiųjų dėmesio ir kenčia dėl neteis-ingų ar nevykusių įstatymų bei sprendimų“.

„Valstybės saugumo neįtikrinami ryšiai su Vakarų Europos šalimis, jeigu valstybės vidaus santvarka nebus tvirta, pagrįsta žmogaus orumo gerbimu, teisingumu, solidarumu“, rašoma vyskupų kreipime.

LDDP neigia, kad ji siūlo uždrausti tikybos dėstymą mokyklose

Vilnius, birželio 20 d. (AGEP) — Seimo LDDP frakcija neigia, kad ji kada nors siūlė uždrausti tikybos dėstymą mokyklose. Ketvirtadienį dėl to išplatintas LDDP frakcijos pareiškimas. Ji inspiravo Lietuvos katalikų bažnyčios vadovų trečiadienį vykusią spaudos konferenciją, kurioje buvo pareikšta, kad LDDP frakcija siūlo uždrausti tikybos dėstymą mokyklose.

„LDDP aiškiai laikosi tų principų, kurie užfiksuoti mūsų Konstitucijoje: Lietuvoje nėra valstybinės religijos, valstybės ir savivaldybių mokyklos yra

pasaulietinės, bet jose tėvų pagėdavimu mokoma tikybos“, sakoma pareiškime. „LDDP ir siekia, kad šios Konstitucijos nuostatos būtų realizuotos, tai yra, tikybos būtų mokoma tėvų pagėdavimu pasirenkamų dalykų pamokose ar papildomam ugdymui skirtu laiku“.

Katalikų bažnyčios vadovų kritikos susilaukė LDDP frakcijos siūloma pataisa Švietimo įstatymo 17 straipsnyje. Ši pataisa numato tikybos dėstymą vidurinėse mokyklose pervesti į pasirenkamų dalykų sąrašą.

A. Lileikio apklausoje daroma pertrauka

Vilnius, birželio 20 d. (AGEP) — Karo nusikaltimais kaltinamo Aleksandro Lileikio apklausoje daroma pertrauka iki liepos pradžios, nes gydytojai primygtinai rekomenduoja jam gultis į ligoninę.

Po dvi valandas trukusios apklausos ketvirtadienį tai pranešė Generalinės prokuratūros specialioji tyrimų skyriaus prokuroras Gintautas Starkus. Jo susitikimas su antradienį į Lietuvą iš JAV grįžusiu A. Lileikiu įvyko jo interese atsistovaujantioje advokatų kontoroje Vilniuje.

Po apklausos A. Lileikis žurnalistams pasakė, jog atvyko į Lietuvą, tikėdamasis teisingumo. „Nesakau, kad visi kaltinimai yra nepagrįsti, tačiau sakau, kad išpūsti iki maksimumo. Iš degtuko priskaldė vežimą. Jei būtų jautėsis kaltas, nebūtų važiuavęs į Lietuvą“, silpnai balsu žurnalistams pasakė A. Lileikis. Jis pažadėjo, kai sustiprės, išsamiau pasikalbėti su žurnalistais. A. Lileikis, 89 metų, atrodo fiziškai išsekęs.

Nei jis, nei prokuroras G. Starkus A. Lileikio negalavimo pobūdžio nenurodė. G. Starkus

Birželio 12 d. devyni Lietuvos policininkai išvyko tarptautinėn taikos misijon buvusioje Jugoslavijoje. Į misiją skrendantieji visi kalba angliskai ir tris savaites Švedijoje buvo ruošiami žmogaus teisių pažeidimų stebėjimo uždaviniui. Jų misija truks iki sausio 15 dienos. Jiems vadovauja policijos komisaras Giedrius Birmontas. Jų išleidimo ceremonijoje kalbą Vidaus reikalų ministerijos Policijos departamento generalinis komisaras Jonas Liaudanekas.

Nuotr. G. Svitojaus „Dienoje“

Baltijos šalys prašys Europos Tarybos papildomų saugumo garantijų

Vilnius, birželio 19 d. (AGEP) — Kitą savaitę prasidedančioje Europos Tarybos (ET) Parlamentinės Asamblėjos vasaros sesijoje Baltijos šalių atstovai ketina paraginti ET šalių parlamentų delegacijas suteikti Baltijos šalims papildomų saugumo garantijų, jeigu Rusija Pakovo srityje sutelks daugiau karinės technikos. Tai buvo sutarta birželio 14 d. Rygoje vykusiam Baltijos šalių delegacijų ir ET Parlamentinės Asamblėjos posėdyme.

Lietuvos delegacijos vadovas Algirdas Gričius trečiadienį spaudos konferencijoje sakė, kad toks pareiškimas bus perskaitytas per „laisvo mikrofono“ valandą. Tokia valanda sesijoje bus surengta pirmą kartą, ir ET asamblėjos nariai galės jos metu kalbėti apie organizacijos ateitį ir kitus rūpimus klausimus.

Kalbėdamas apie Baltijos šalių bendradarbiavimą, A. Gričius pastebėjo, kad po paskutiniojo Baltijos premjerų susi-

tikimo jis „pradėjo rodyti gyvybės ženklus“. Seimo nario nuomone, iki šiol ekonominis Baltijos šalių bendradarbiavimas pasibaigdavo tik kalbomis.

A. Gričius taip pat apgailestavo, kad nepaisant nuosaikios Lietuvos užsienio politikos Rusijos atžvilgiu, nesulaukta atsakomųjų Rusijos žingsnių. Jis išreiškė viltį, kad Rusija bent vykdys stojantį Europos Tarybą prisiimtus įsipareigojimus – gražinti Lietuvai ambasadų pastatus Romoje ir Paryžiuje, kultūros vertybes, suteiks paramą iš tremties grįžantiems žmonėms.

Kaip ženklą, kad Rusija nenori gerų santykių su Lietuva, A. Gričius įvertino žinią, jog šios šalies ambasadoriumi Lietuvoje ketinama paskirti dabartinį Rusijos ambasadorių Tadžikistane Metislav Sienkevič. Šis diplomatas, kilęs iš Baltarusijos, Rusijos spaudos vertinimu, yra „nelankstus ir imperinio mastymo šalininkas“. Komentuoda-

mas „Izvestijai“ laikraščio informaciją apie šį galimą paskyrimą, A. Gričius atkreipė dėmesį, kad pagal ambasadorių šalys sprendžia apie kitos valstybės intencijas.

Seimo užsienio reikalų komiteto vicepirmininkas taip pat išreiškė apgailestavimą, kad JAV prezidento žmona Hillary Rodham Clinton, vykdamą į Vidurio Europos šalis, „nerado laiko apsilankyti Lietuvoje“. Jis pastebėjo, kad 700,000 gyvenančių lietuvių kilmės piliečių yra daugiau nei išvisių iš kitų šalių, kuriose H. Clinton ketina lankytis liepos pradžioje.

Seimas ratifikavo ES sutartį

Vilnius, birželio 20 d. (AGEP) — Lietuvos Seimas ketvirtadienį ratifikavo Lietuvos ir Europos Sąjungos Asociacijos sutartį. Už Europos sutarties ratifikavimą ketvirtadienį balsavo 112 Seimo narių, vienas balsavo prieš ir penki susilaikė.

Iš Europos Sąjungos penkiolikos narių, kurie taip pat turi atskirai ratifikuoti šią sutartį, Lietuvos ir Europos Sąjungos Asociacijos sutartį jau yra ratifikavę Airijos, Austrijos, Danijos, Suomijos ir Švedijos parlamentai bei pats Europos Parlamentas.

Kai kurių politikų nuomone, kitų dešimties ES šalių parlamentai laukė, kol Lietuvos Seimas ratifikuos sutartį. Todėl Lietuva trukdė ir Latvijai bei Estijai, nes ES šalys svarsto Asociacijos sutartį su Baltijos šalimis vienu metu.

Amb. A. Eidintas pasirašys paskolos sutartį

Vilnius, birželio 19 d. (Elta) — Prezidentas Algirdas Brazauskas įgaliojo Lietuvos ambasadorių Jungtinėse Amerikos Valstijose Alfonsą Eidintą pasirašyti dvi paskolos sutartis tarp Lietuvos ir Europos Rekonstrukcijos ir Plėtros Banko.

Prezidento dekretu A. Eidintas įgaliojamas pasirašyti paskolos sutartį dėl 30 milijonų JAV dolerių paskolos privataus žemės ūkio plėtros projektui finansuoti. Ši paskola bus skirstoma Lietuvos ūkininkams per Lietuvos Žemės ūkio Banką. Kitu dekretu ambasadorius įgaliojamas pasirašyti paskolos sutartį Klaipėdos geoterminės jėgainės projektui finansuoti.

Pašalinti trys B. Jelcino patarėjai

Maskva, birželio 20 d. (NYT) — Siekdamas užbaigti jo kampanijos organizatorių tarpe kilusią kovą dėl kontrolės ir atstatyti savo prezidentavimo blogėjantį vardą, Rusijos prezidentas Boris Jelcin ketvirtadienį atleido iš pareigų tris savo įtakingiausius patarėjus, kurie taip pat buvo linke į problemų sprendimą jėga. Atleistųjų tarpe buvo Jelcino ir labiausiai bijomas jo artimiausias patarėjas – Saugumo viršininkas. Visa tai vyko skubiu suėmimu, vidurnaktinių skambinimų, gandų apie perversmą ir intrigų prezidentūroje atmosferoje, rašo Alessandra Stanley „The New York Times“ dienrašty.

Kai po atleidimų dūmai išsisiklaidė, tiek Jelcino rinkiminės kampanijos vadovybėje, tiek ir pačiame Kremliuje jau buvo nauja jėgų persvara. Dabar jau stipriai išsitaais prezidento Boris Jelcino dešinėje sėdi naujasis valstybinio saugumo „caras“, atsargos generolas Aleksandr Lebed.

Trys pašalintieji patarėjai buvo ilgalaikis prezidento asmens sargybinis, prezidento saugumo vadovas maj. gen. Aleksandr Koržakov; buvusią KGB pakeitusios istaigos viršininkas gen. Michail Barsukov ir ministro pirmininko pavaduotojas visam Rusijos kariniam-industriam kompleksui, kietosios linijos šalininkas Oleg Soskovec.

Manoma, kad prezidento perspektyvas laimėti antrąjį rinkimų turą, kuris numatytas liepos 3 d. „išvalymas“ žymiai sustiprino. Bet ketvirtadienį, po nemigo nakties prezidentas atrodė suvargęs ir nusivylęs, išardamas atleistųjų savo patarėjų pavardes. Tuomet jis, neįsijaukdamas, bandė paaiškinti šio veiksmo motyvą.

„Laikas įvesti naujų veidų“, jis sakė. „Esu baramas už Koržakovą, esu baramas už Barsukovą. Kodėl turiu darbuotis ju labiau?“ — klausė prezidentas.

Konservatoriai prašo prezidento nepasirašyti įstatymo

Vilnius, birželio 20 d. (AGEP) — Trečiadienį prez. Algirdui Brazauskui įteikiamame laiške konservatoriai prašo, kad jis nepasirašytų antradienį Seime priimto įstatymo, kuris leidžia daryti vyriausybės vertybinių popierių emisiją bankams atstatyti.

„Išgrobstyti bankų nuostoliams padengti skiriama per pusant milijardo litų, kurie atimami iš visų valstybės gyventojų, taip pat iš dar kartą apgaunamų indėlininkų. Jūs neturite savo parašu dengti nusikaltimų ir neatsakomybės, piliečių lėšomis“.

Oras Lietuvoje

Vilnius, birželio 20 d. (AGEP) — Šią savaitę Lietuvoje permainingas ir vėsus oras. Ketvirtadienį bene dešimt kartų plūpė teilejo liūtys. Rytiniame Lietuvos pakrastyje žmonės nespejo susivežti šieno, tuo tarpu aplink Anykštus jau džiūsta bulvės.

Dienomis oro temperatūra 15-18 laipsnių Celsijaus (60-65 F), naktimis atvėsta iki 10 C (50 F). Savaitgalii nenumatoma ypatingo atšilimo.

„Niekomet neveikiau Koržakovo nurodinėjamas. Koržakovui per daug trūksta (gabumo). Trumpai pasakius, galios struktūra turėjo būti pakeista. Jie pradėjo imtis per daug atsakomybės, ir rodė per mažai rezultatų“.

Svarbiausias Jelcino rinkiminės kampanijos patarėjas Anatolij Čubais daug neigiamai nušvietė Koržakovo manevravimus užkulisiuose. Ketvirtadienį, sausakimšai žurnalistų pripildytoje salėje vykusioje spaudos konferencijoje Čubais aiškino, kad trys atleistieji patarėjai buvo susimokę jėgos panaudojimu sutrukdyti antrąjį rinkimų turą, kad jis neįvyktų, nes jie bijojo netekti savo įtakingų pozicijų naujam ministrų kabinetui po to, kai iš pareigų buvo atleistas gyrybos ministras Pavel Gračev, ir į galingiausią poziciją buvo pastatytas kovotojas su korupcija A. Lebed. A. Lebed dar vadovaudamas Rusijos kariuomenės Moldovoje stipriai kritikavo kaip tik, P. Gračev už milžinišką korupciją.

Bet net ir kai kurie A. Čubais šalininkai susiskaldžiusioje Jelcino rinkiminės kampanijos vadovybėje atmetė aiškinimą, esą Koržakov ruošėsi smurtu sustabdyti antrą rinkimų turą. Georgij Satarov, aukštas politinis patarėjas, sakė, kad gen. Koržakov jautė grėsmę iš A. Čubais ir ypač iš A. Lebed. Bet anot jo, jų didžiausia kaltė buvo ta, kad jie per stipriai kritikavo įtakoti prezidento kampanijos kryptį.

B. Jelcinas ketvirtadienį pasiskyrė Jurij Krapivin prezidento saugumo viršininku, o Nikolaj Kovaliov užėmė Barsukovo vietą. Dar nepranešta, kas pakeičia O. Soskovec.

Spaudos konferencijoje A. Čubais gyrė A. Lebedžio ryžtingą veiklą ir įspėjo iš pareigų atleistiuosius. Jei kuriam iš jų „ateitų į galvą panaudoti jėgą, ji bus tuoj pat represuota. A. Lebedžio mažo piršto vienu judesiu“.

Prezidentas Seimo priimtą įstatymą privalo pasirašyti arba atmeti per dešimt dienų nuo jo priėmimo. Atmetęs įstatymą, prezidentas su motyvais grąžina jį Seimui pakartotinai svarstyti.

KALENDORIUS

Birželio 22 d.: Šv. Paulinas Nola, vyskupas (353-431 m.). Šv. Jonas Fisher, vyskupas, kankinys (1469-1535 m. Londone), Šv. Tomas More, kankinys, valstybės kancleris (1478-1535 m. Londone); Sudargas, Kaributas.

Birželio 23 d.: Dvylikas eilinis sekmadienis; Agripina, Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaidas.

Birželio 24 d.: Šv. Jono Krikšto tytojo gimimas; Jonas, Simplicijus, Budytė, Eiviltė.

Birželio 25 d.: Vilhelmas Prosperas, Febronija, Baniutė Mantminas.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS PROGRAMOS VADOVAS

VEJAS LIULEVIČIUS

Su naujojo šimtmečio pradžia, ateitininkų laukia nauji iššūkiai, uždaviniai ir galimybės, anapus to amžiaus slenksčio. Svarbu tada bus pagalvoti apie tai, kas jau pasiekta ir pergyventa, nes artinasi irgi svarbios sąjūdžio ir ateitininkškos minties metinės, kurios liudija tų minčių gyvastumą ir išliekantį aktualumą. Ateitininkai 2011 metais švęs savo organizacijos šimtmetį, bet ateitininkškos sąjūdžio impulsas, formuluotas jau 1899 metais Vakarų Europos lietuvių katalikų studentų susibūrimuose, bus su 2000 metais jau įžengęs į trečiąjį veiklos šimtmetį.

Artėjant tokioms šventėms ir besiruošiant naujiems uždaviniams, visi ateitininkai keliuose žemynuose turės progą įvertinti savo veiklą ir stiprinti ryšį tolesnei naujai veiklai. Veiklus moksleivius ir jų globėjus lydes, ir jau dabar lydi, šiais metais naujai išleistas „Moksleivių ateitininkų programos vadovas“. Šis „Vadovas“ paruoštas Birutės Bublėnės, dr. Romualdo Kriaučiūno ir Janinos Udrinės, Ateitininkų ideologinės programos komisijos narių. „Vadove“ yra teikiama metodinė medžiaga konkrečiai, turinčiai ir turtingai veiklai. Tekstas nurodo siūlomus programinius ciklus metinei veiklai. Toji numatoma veikla, reikia pabrėžti, yra tikrai turininga, o siūlomi susirinkimai dar papildomi medžiaga ir pasiūlymais, kaip praplėsti turinį. Svarbu pabrėžti tai, nes dažnai veikla kitaip gali likti paviršutinišku pasizmonėjimu, nevadanti prie darbų – kai atvirščiai, kaip kiekvienas vyresnis ateitininkas gali paliudyti iš prisimintų moksleivio ir studento dienų, dažniausiai tas bendravimas, kuris išaugo iš pasidalinto prasmingo darbo ar uždavinio, tampa tuo labiau prasmingas ir malonus.

„Programos vadovą“ pristato vertingą įvadą, dr. Adolfo Damušio ir dr. Arvydo Žygo. Dr. Damušio žodis „Pilnutinio visuotinio kelių“ yra ypatingas sąvadas ir išraiška ateitininkškos dvasios ir vertas pakartotinio skaitymo.

Jautrus ir naudingas teoretinis pagrindas duodamas skilties „Globoje – vadovo sąvaybės“ (dr. Audronė Skrupskelienė). Po to – planai 52 susirinkimams ir medžiaga ruošti susirinkimus. Susirinkimų temos įvairios: gyvenimo sąlygos dabartinėje Lietuvoje, šeimos gyvenimo klausimai, bažnytiniai metai ir šventės, susipažinimas su istorinėmis asmenybėmis ir jų darbais (pvz., Nr. 13, M.K. Čiur-

lionio muzika) ir t.t. Vienas susirinkimas, Nr. 36, „Ateitininkų federacijos struktūra“, pavyzdžiui, vėl pabrėžia svarbą perduoti ateitininkškos veiklos istorinę perspektyvą. Svarbu, kad moksleiviai pajustų ateitininkškos kontekstą, ir pasikartojančius reiškinius toje veikloje, pavyzdžiui, jos dažnai vadovaujanti vaidmenį rezistencijai per skirtingas okupacijos epochas Lietuvoje.

Šiuo reikalu galima pabrėžti, kad paradoksaliai šitas „Vadovas“ pats yra ypatingas ir reikšmingas istorinis dokumentas. Vien jau jo buvimas yra simbolis suaugimo, kurio reikia tikėtis ir skatinti, tarp užsienio lietuvių ateitininkškos ir katalikiškos veiklos ir veiklos Lietuvoje. „Vadovo“ rengėjai, pavyzdžiui, pabrėžia, kad „bandėme susirinkimus ir nurodymus aprašyti visiems abiejose At-lanto pusėse suprantamais terminais“ (psl. 11). Todėl, kad „programos komisijos darbas tęsiasi keletą metų“ (psl. 12) ir programos rengėjai sėmėsi iš savo pačių patirties Amerikos ateitininkškoje veikloje, šis „Programos vadovas“, nors visiškai aktualus, irgi yra dokumentas ateitininkškos turinio, praėjusių dešimtmečių veiklos bandant padėti kenciančiai Lietuvai. Mums, pergyvenusiems dešimtmečius rūpėsioji Lietuva jos tamsoje dienoje, ir po to Lietuvos išsilaisvinimo pastangas, žygius ir auksas, gali atrodyti dabar, kad tokie prisiminimai yra amžini, laiko nepaliečiami. Tačiau jaunieji moksleiviai, pavyzdžiui, tokie, kurių gausus būrys davė moksleivio įžodį šį pavasarį Čikagos Ateitininkų namuose, bus užaugę, visai kitokiam pasaulyje, su kitokia Lietuva sąmonėje. Todėl svarbu, kad jie pajustų irgi šiek tiek to, kas atvedė prie tų galių, kuriomis Lietuva turėtų dabar džiaugtis. Nemažai to yra komunikuojama perspausdintų premijuotų straipsnių iš praėjusio dešimtmečio, pavyzdžiui Pauliaus Bindoko ir Rimos Polikaitės, kurie yra siūlomi kaip papildoma medžiaga ir pavyzdžiai. Čia irgi vykęs būdas įtraukti ir paminėti asmenybes, perimant tą medžiagą iš kun. Stasio Ylos „Ateitininkų vadovo“. Tai teikia pajutimą laiko gilumo, atveria praėjusius pasaulius, kurie jau tolimi šiai kartai.

Reikia pasidžiaugti, kad šis „Vadovas“ save pristato ne kaip kokią galutinę ateitininkškos veiklos apibūtinimą, ne kaip taisyklių knygą, bet kaip kvietimą į kūrybingą veiklą. Tas kvietimas, kaip autoriai pabrė-

Studentai-įžodinkai Detroito ateitininkų Šeimos šventėje. Iš k. – Audra Ricci, Saulius Polteraitis ir Almis Udris. Dešinėje prie vėliavos – Mildutė Bublė Karaliaus Mindaugo moksleivių kuopos v-bos narė.

žia yra „tarsi gairės dinamiškai veiklai“ (psl. 11). Tikslas buvo siekimas „moksleivius iš tiesų įtraukti į tokį saviuoklos procesą, kuris vykėtų ne vien dabar, bet ir ateityje“ (psl. 11). Tokiam saviuoklos procese knyga ir skaitymas turi nepakeičiamą svarbą, kaip ir dr. Adolfas Damušis savo įvade pabrėžia (psl. 8). „Vadovas“, norėdamas būti praktišku, nepasilekia prie abstraktaus raginimo, bet eina prie praktikos: jame yra prie patimų ir susirinkimų eigu nurodomi kiti naudingi šaltiniai, kitos knygos. Naudinga irgi, kad nebuvo bijoma nurodyti knygas anglų kalba, pavyzdžiui, Gražinos Kriaučiūnienės straipsnyje minima anglų mastytojo C. S. Lewiso delio populiarumo įgijusi knygelė „Screwtop Letters“. Kitur minima dr. Sauliaus Suziedelio „The Sword and the Cross“, Katalikų Bažnyčios Lietuvoje trumpa ir taikli istorinė apžvalga. Kodėl tai svarbu? Todėl, kad reikia linkėti, kad tikrai sąmoningi moksleiviai ir studentai dalyvaus ir Amerikos katalikiškame pasaulyje, kuriame jie gali daug pasiūlyti, kaip dalį savo pareigos pasaulio evangelizacijos vyksmui. Galima ir svarbu dalintis bendra medžiaga, ar tai būtų C. S. Lewiso populiarūs darbai, ar JAV pradėtas leisti tikėjimo reikalų žurnalas „First Things“. Anglų kalba knygos ir medžiaga lengvai prieinama. Gaila, bet reikia pabrėžti, ir čia gal yra lietuviško pasyvumo tragedija, kad Lietuvos spauda ir knyga nepatenka į jaunimo rankas, ir ne vien dėl jaunimo apsilėidimo, bet dėl prasto spausdintos medžiagos skleidimo čia, mūsų tarpe. Lietuvos laisvinimo dienomis galėjome užsisvajoti, kad netrukus plauks iš Lietuvos mūsų taip ilgai troškta spausdinta medžiaga, siejanti mus į bendrą minties pasaulį. O dabar praėjo jau šešeri metai, tačiau spauda iš Lietuvos taip ir likusi įtraukti ir paminėti asmenybes, perimant tą medžiagą iš kun. Stasio Ylos „Ateitininkų vadovo“. Tai teikia pajutimą laiko gilumo, atveria praėjusius pasaulius, kurie jau tolimi šiai kartai.

Tokiam kontekste dar svarbiau yra padėkoti ir pasveikinti šio leidinio mecenatus, Joną ir Aldoną Čingus, jaunimo veiklos rėmėjus iš Los Angeles. Jau ir dabar jų auka neš pelno ateitininkškiui visuomenei. Tai yra projektas tikrai vertas aukų. Gal galima viltis, kad ilgainiui bus ir daugiau suaukoti lėšų, kurios leistų šį „Vadovą“ išspausdinti dar didesniu tiražu

Ar užsiregistruojate?

MAS STOVYKLO

RUGPJŪČIO 11-18 DAINAVOJE

Ne kasdien gali pabėgti iš miesto ir susitikti su draugais gamtoje. Pasportuok, pasidžiauk, pasireikšk, atsisiek... pabūvok su draugais Moksleivių Ateitininkų stovykloje Dainavoje šią vasarą!

telefonas: (708) 488-1272

poštu: MAS CV
4343 S. Spaulding Ave.
Chicago, IL 60632
USA

elektronika: www.d.a.s.net/80/vytas/at.html

rašytės į savo kuopos globėjų arba išsiųskite Gailė Černiauskaitė (708) 488-1272 arba gailute.gailute@aol.com

(dabartinis – 500 egzempliorių), kad jis galėtų patekti į moksleivių rankas ir taip paspartintų tą saviuoklos dvasią, kuri kelia ma „Vadovo“ įvaduose. Kaip dr. Damušis ragina, tai yra investavimas, „kad ateitininkškos XXI amžius būtų kupinas šviešių asmenybių“ (psl. 8). Galų gale, norisi vėl padėkoti knygos paruošėjams, pasveikinti moksleivius ateitininkus, laimėjusius tokią dovaną, ir palinkėti mums visiems, kad pasinaudotumėm šitokių išibėgėjimų ir 21-jį amžių ir akistatą su jo iššūkiais.

EVERGREEN PARK X-RAY DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9780 S. Kedzie
Tel. 708-630-0800
Valandos 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKIS DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-631-1113
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Oftalmologas/Akių Chirurgas
9630 S. Highland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-630-0822
4140 W. 63rd St.
312-736-7790

DR. KENNETH J. YERKES DR. BOB DOKHANCH
Dantų Gydytoja
Pėnirinkimams nuolatė
4007 W. 50 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-0800
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-353-4457

Kab. tel. 312-606-3100
Namų 647-361-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 69th Street
Val. pirm. ir kvėd. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Klomis dienomis – susitarus

SUNG L. CHOU, M.D.
Vidus ligos, akupunktūra
HOLY CROSS PHYSICIANS PAVILION
3 fl. South, East Suites
Lithuanian Plaza Ct.
at California Ave.
Chicago, IL 60629
(312)-471-8142
Kalbame lietuviškai

HOLY CROSS FAMILY MEDICAL CENTER
740 W. 31st St.
Chicago, IL 60616,
(312)-225-0695

Kab. 312-736-4477
Res. 708-246-0667 arba 708-246-0881
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
6440 So. Potomac Road
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Vidus ir plaučių ligos
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DR. ELIJUS LELIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
18006-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 616-723-1854
7000 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-0810

DR. RAMUNĖ MACIEJUSKAS DANTŲ GYDYTOJA
9386 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 898-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. VILUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15006-127 St., Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Rugpjūčio mėn.

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscriptions Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaides mediant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, paŕymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	¼ metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$65.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė
Administracijos Ignas Budrys
Moderatoriai kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiao savo nuotira. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant paaiškinti kopiją.

VASAROS STOVYKLOS DAINAVOJE

Birželio 23-30 d. Lietuvių Fronto bičiuliai.

Liepos 9-20 d. – Jaunučiai ateitininkai.

Liepos 21-28 d. – Sendraugiai ateitininkai.

Liepos 28 - rugpjūčio 4 d. – Heritage (angliškai kalbančio jaunimo).

Rugpjūčio 4-11 d. – Mokytojų studijų savaitė.

Rugpjūčio 11-18 d. – Moksleiviai ateitininkai.

DR. V. J. VASAITIENĖ DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

VIDAS T. NORKA, D.D.S.
Dantų Gydytojas
ŠIAUR. VAK. INDIANOJE su Charles E. Bond, D.D.S.
200 S. Calumet Rd.
Chesterton, IN 46304
Kab. (219) 926-1032
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8200

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3000 W. 95 St. Tel. (708) 423-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. - 7 v.v., antr. 12:30 - 3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 776-0800 arba (312) 688-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLĖTUSIAS KŲJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 478-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 898-8101
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabinetuose ir butuose: 708-682-4190
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 88th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 7 v.v.
Išskyrus treč.; šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-641-3880
Valandos pagal susitarimą
Vakais ir savaitgaliais tel. 708-694-1130

SURENDER LAL, MD
Specialybė – Vidus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Valandos pagal susitarimą
Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NIEMICKAS, M.D
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60652

Liepos 28 d. – Dainavos metinė šventė ir šimtinių suvažiavimas.

Dėl informacijų prašoma kreiptis į Dainavos registratorę Ritą Giedraitienę, tel. 810-478-8456.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Res. 708-422-7097
Kab. (312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. DALIA JODWALIS DANTŲ GYDYTOJA
3000 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan ligoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 708-900-3113
Valandos susitarus

DR. VILJA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-994-0400
Bridgeview, IL 60438
Valandos pagal susitarimą

Mineta Pain Treatment Institute
Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-0000
East Dundee 647-622-1212
McHenry 815-362-9995

Cardiac Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RINGAUDAS NIEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJA
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. (708) 898-0833
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA
9085 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 898-0885
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-6445

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6105 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville IL 60563
Tel. 708-827-0090
Valandos pagal susitarimą

Čikagos Partizano Daumanto-Dielininkaičio kuopos jaunutės Trijų Karalių šventėje pasirodė su vaidinimu „Vaikai neklauzados“. Iš k. – Sigita Saliklytė, Ramunė Juodvalytė, Gaja Sidrytė, Audrė Kapackinskaitė, Gintarė Jonikaitė, Lina Poskočimaitė, Žibutė Šaulytė ir Lina Rauchaite.

DIEVAS GELBSTI VARGUOSE

Šio sekmadienio skaitiniuose turime pavyzdžius, kaip pamaldūs, Dievą mylintys žmonės – Jeremijas ir Paulius – maldoje atneša Dievui savo rūpestius ir sunkumus, ir kaip Dievas jiems atsako. Jeremijas bijo dėl savo gyvybės, Paulius mato, kad net ir geri žmonės yra nuodėmės pavergti. Bet abu, tyloje laukdami Dievo atsakymo, gauna naują įžvalgą apie Dievo veikimą; sustiprinimą ir užtikrinimą, kad Dievas iš tikrųjų gelbsti žmones ir juos. Tai pabrėžiama Evangelijoje, kur pats Kristus sako: „Nebijokite žmonių!“ Išgilinimas į šiuos skaitinius gali padėti ir mums, kai jaučiamės apsupti blogybių, nors stengiamės joms atsispirti ir nuolat maldoje remiamės Dievo pagalba.

Savo komentaruose šio sekmadienio skaitiniams kun. Carroll Stuhlmueller nurodo, kad pirmasis skaitinys paimtas iš pranašo Jeremijo asmeniškos maldos užrašų, iš paskutinės penkių, vadinamų išpažinimų, knygų. Įjungti į Jeremijo knyga šiose vietose: Jer 12:1-5; 15:10-21; 17:14-18; 18:19-23; ir 20:7-18. Jose Jeremijas labai asmeniškai, atvirai užrašo, ką nori Dievui pasakyti, ir paskui maldoje sulaukęs Dievo atsakymo, jį taip pat savais žodžiais užrašo. Septintame šimtmetyje prieš Kristų Jeremijas pakartotinai įspėjo Izraelio tautą, koks siaubas jų laukia, gresiant karui, kai jų vadai ir jie patys atmeta tikrąjį Dievą, guosdamiesi optimistiškai kalbančiais netikrais pranašais. Bet niekas nenorėjo Jeremijui tikėti ir net grasino jį nužudyti.

Šio sekmadienio pirmame skaitinyje (Jer 20:10-13), pagal naująjį pre. Rubėjo vertimą, Jeremijas rašo: „Girdžiu minioje šnabzdant, 'Siaubas visur! Įšaukite jį! Įšaukite jį!'“ Jeremijo priešai (atsiradę net jo geriausiu bičiulių ir giminių tarpe) tyčiojasi iš Jeremijo pranašaujamo siaubo, su pagieža sakydami, jog jis visur mato siaubą. Jeremijas girdi, kaip iš visų pusių jie vienas kitą kursto į jį įšaukti, kad būtų suimtas ir tuomet jiems nebereikės klausytis jo nerimą keliančių pranašybių. Jie nori kaip strutis kišti galvą į smėlį ir negirdėti, kad nuo ateinančio karo nėra kur pasislėpti.

Išdėstęs Dievui pagrįstą savo baimę, Jeremijas savo širdyje sulaukia Dievo atsakymo, ir jį užrašo: „Bet Viešpatys su manimi, tarsi galingas gynybas, todėl mano persekiojimai suklups, jie nenugalės“. Šventajame Rašte turime Jeremijo atviros maldos bėdoje pavyzdį.

Matydami kaip Dievas atsakė Jeremijui, ir mes esame padarinti atvirai Dievui išsakyti savo bėdas ir ištikimai laukti j mūsų problemas atsakymo, kurį jis idės mums į širdį.

Manoma, kad paskutinis skaitinys šiame skaitinyje – „Giedokite Viešpačiui“, šlovinkite Viešpatį, nes jis išgelbėjo vargšo gyvybę iš nedorėlių rankų!“ – yra žydų tikinčiųjų bendruomenės atsiliepiamas, išklaušius šio Jeremijo išpažinimo skaitinio. Ši bendruomenė, išgirdusi kaip Jeremijas sulaukė Dievo pagalbos ir sustiprinimo, pasisėmė ir sau ryžto melstis, prašyti Dievo pagalbos savo varguose ir ją priimti. O ši pagalba, pagal Dievo išmintį, ne visada bus ištraukimo iš sunkios padėties formoje. Jeremijas visą gyvenimą buvo persekiojamas, areštuojamas ir galiausiai nužudytas tremtyje, bet per visą ilgą savo gyvenimą Dievas jį saugojo ir stiprino, kad tęsetų jam pavestą misiją.

Panašiai ir mes, jei meldžiamės, kaip Jėzus mokė „Tėve mūsų“ maldoje, pasiūvesdami siekti, kad žemėje būtų Dievo karalystė, maldoje Dievui atvirai išsakyti savo rūpestius ir baimes, visuomet sulauksime jo išgelbėjimo. Jei, pagal Dievo išmintį ir tikslą, to reikia, būsimė išgelbėti net iš sunkių padėčių, o jei mūsų reikia ten, kur esame, gausime Dievo sustiprinimą, apšvietimą ir pagalbą tęsėti savo misiją. Juk ir pats Jėzus, panašiai kaip Jeremijas, ne kartą buvo išgelbėtas iš pavojaus, kai dar nebuvo atėjęs jam laikas „pereiti pas Tėvą“. Kai pagaliau jo misija jį privedė prie mirties slenkstio, jis jau nebuvo iš jos „išgelbėtas“, bet buvo stiprinamas, kad ištesėtų jam pavestą išganymo darbą.

Laiške Romos tikintiesiems (Rom 5:12-15) šv. Paulius rašo, kaip per Adomo nuodėmę net ir nekalti žmonės nuo jos kenčia. Jam atrodo, kad įstatymas, kurį Dievas davė savo tautai, kad parodytų jai kelią į draugystę su Dievu, užuot gelbėjęs žmones, tik ryškiau parodė, kaip jie nutolo nuo Dievo. Bet maldoje grumdami su šia problema, jis gavo atsakymą, pagaliau suvokdamas dar vieną Kristaus misijos laimėjimą: per Kristų „Dievo malonė ir... Jėzaus Kristaus malonės dovana su kaupiu atiteko daugybei“.

Dėl to ir Jėzus drąsino apaštalus, kad nebijotų eiti, vykdyti savo pašaukimo, skelbiant Dievo maloningumą žmonėms. Evangelijoje (Mato 10:26-33) girdime jo žodžius: „Nebijokite žmonių...Ką jums kalbu tam-

Pasirodo, kad Nemunas teka ir Brazilijoje... Galbūt ne Lietuvos upių tėvas, bet tiek pat lietuviškas ir širdžiai mielas „Nemunas“ – tai tautinių šokių sambūris iš Sao Paulo, Brazilijoje, atvykstantis dalyvauti X tautinių šokių šventėje, liepos 6 d. Nejaugi nenueisime į Rosemont Horizon salę šioms šaukiamoms lietuviams jaunuoliams paploti?

MUZIEJUS KOMUNIZMO AUKOMS

Vokiškieji nacionalistai nuo 1933 iki 1945 m. sunaikino 11 milijonų nekaltų žmonių. Komunistinis siaubas, prasidėjęs 1917 m. lapkričio mėn., tęsiasi iki šių dienų. Nacistų aukos daug kur buvo prisimintos, pastatant joms paminklus, muziejus. Kaip „Boston Globe“ rašoma, Washington, DC, planuojama pastatyti paminklą – muziejų komunizmo aukoms.

Muziejuje bus surinkti dokumentai nusikaltimų, įvykdytų Markso ir Lenino mokinių. Ten bus surinkta, kiek galima daugiau kaltės įrodymų prieš žmoniškumą. Pvz., dalis Berlyno sienos, celė „Hanoi Hilton“ ir daugybė kitų eksponatų. Taip pat bus surašyti vardai tie, kurie nukentėjo nuo didžiausio mato žmogijos žudiko. Bet visų aukų neįmanoma sužinoti. Prisiminkime tik šimtus tūkstančių kareivių, sušaudytų vykdamas Rusijoje revoliuciją. Prisiminkime Miskito indėnus, nužudytus Nikaragvoje, perėmus valdžią sandinistams. Ogi Kinijoje daugiau kaip du milijonai buvo nužudyti Mao Zedongui vykdamas šio šimtmečio viduryje žemės reformą.

Barbariškas žiaurumas visuomet buvo komunizmo tarnų pažymys. „Mes niekad nepasiskome iš principo prieš terorą“, taip rašė 1901 m. Leninas. Po pusės šimtmečio Nikita Kruščiovas gyrė Lenino vartotus griežtus metodus prieš bolševizmo priešus. Greit po to jis pasiuntė sovietų tankus žudyti Vengrijos laisvės kovotojų. Uksoje (t.y., ką išgirstate savo širdyse besimeldami), sakytų vidur dienos. ...Kas išpažins mane žmonių akivaizdoje, ir aš jį išpažinsiu savo dangiškojo Tėvo akivaizdoje“.

Aldona Zailskaitė

vių sodyboje. Dabar, prireikus Manchesteryje suorganizuoti skautų veikimą, Elytė ryžosi imtis darbo. Suregistravo visą, tinkamą skautijai, lietuviška jaunimą, sudarė mergaičių ir berniukų sąrašus ir pristatė juos Bradfordo gyvenantiems ir jai pažįstamiems paskautininkams Bružinskams. Jiems paraginusi, pradėjo ruošti vietas mergaitėms ir skautėms. Tos Elytė labai mėgo, jos klausė ir mokėsi. Ji kiekvieną sekmadienį klubo sode žaidavo su mergaitėmis, dainuodavo ir visokius skautiškus užsiėmimus mokė.

Pasiruošimas truko gerokai. Kadangi berniukų buvo taip pat nemažas skaičius, vadovai nutarė, kad Manchesteryje galėtų būti dvi draugovės, mergaičių ir berniukų. Prasė jie manęs rekomenduoti kitą asmenį. Pasiūliau Antaną Jakimavičių. Nors ir jis neskaute, bet vyras vingungis, laiko turi, kariuomenėje tarnavęs, drausmingas ir geras dainininkas, tad, mano nuomone, jis turėtų būti tinkamas vadovauti ir skautukams.

Šiandien negalėčiau pasakyti tikslios datos, bet žinau, kad 1962 metais oficialiai Manchesteryje buvo įsteigtos „Maironio“ ir „Živilės“ skautų draugovės. Elytė, kaip nusipelnusi organizatorė, buvo paskirta „Živilės“ draugovės draugininke. Tas pareigas ėjo iki išvykimo į Ameriką „Maironio“ draugovės draugininku tapo Antanas Jakimavičius. Elytė pavadavo Ireną Sneliūtę.

Vaikai, iš skautų stovyklos sugrįžę, kasmet su dideliu entuziazmu pasakodavo man ir žmonai, kaip labai jiems patinka stovyklauti Lietuvių sodyboje.

IGNAS MEDZIUKAS

rainoje ir jai artimose srityse, Kremlui įsakius, 1930 m. buvo išmarinta badu 7 milijonai žmonių. Ūkininkai, kurie mėgino iš savo žemės, apsigindami nuo bado, pasiūti daržovių, buvo šaudomi vietoje. Vienas ten išlikęs gyvas liudininkas pasakojo apie savo tuščią kaimą, pro kurį maras buvo praėjęs...

Prisiminkime žudynes Etiopijoje, kur Mengistu Haile Mariam 1977 m. buvo tapęs diktatoriumi ir nužudė dešimtis tūkstančių žmonių, dargi vos baigiančių aukštesniąją mokyklą jaunuolių Adis Ababoje.

Žiaurios komunistų žudynės vyko 1945 m. Šiaurės Vietname, kai komunistai Viet Minh pasiryžė išnaikinti savo konkurentus. Istorikas L. Bodard rašo: „Jie turėjo tikslą įvaryti žmones baimę ir siaubą, kad panaikintų paskutines žymes palankumo kitaip mąstantiems. Tokios akcijos vykdymą istorikas Bodard vadina baisy ir gėdingu.“

Komunistų žudynes Tibete, kur Mao turėjo tikslą išnaikinti budistų tikėjimą ir kultūrą. Šimtai tūkstančių tibetiečių buvo nužudyti šioje žiaurioje akcijoje. Panašiai Kambodijoje, kur kraujo ištroškęs Khmer Rouge per 4 metus išskerdė pusantro milijono žmonių.

Ar ne panašiai buvo žudomi žmonės Kuboje, Rytų Vokietijoje, Afganistane? Žudynės vyko nuo Štetino prie Baltijos jūros iki Trieste Adriatikos pajūryje, taip pat sovietų gulaguose, Kinijos Tiananmen aikštėje, Korejoje, Katynės miškuose ir Liubiankos kalėjimo požemiuose.

Mes, lietuviai, esame nuo komunizmo ypatingai nukentėję, prarandant beveik trečdalį Lie-

tuvos gyventojų. Vien 1941 m. kilus karui, Budavonės miške, (Vilkaviškio apskr.) buvo prikalta prie medžių ir žiauriausiu būdu nužudyti trys kunigai (J. Dabrila, V. Balsys, J. Petrikas). Rainių miškelyje prie Telšių sadistiškai nužudyti 73 politiniai kaliniai; jiems buvo lupama oda, traiškomi lyties organai, laužomi kaulai, išlupamos akys, nupjaunami liežuviai, ištaškomi smegenys. Tokius žiaurumus galėjo atlikti tik pasiutusiu žvėrių gauja, o ne turintys žmogaus pavidalą sutvėrimai. Praveniškų koncentracijos stovyklose buvo sušaudant nužudyti 450 žmonių, įskaitant tarnautojus ir jų šeimų narius, nedarant išimčių nė vaikams. Tokių egzekucijų buvo įvykdyta daugelyje ir kitų vietų. Tuskulėnų parke atkasti lavonai parodo, kaip komunistai apsidirbdavo su tais, kuriuos įtarė esant jiems nepalankiais.

Šimtas milijonų komunistų aukų šaukiasi teisingumo. Bet į šį skaičių įeina tik nužudytieji, o kas suskaičiuos tas aukas, kurios buvo fiziškai ir dvasiškai sužalotos visam gyvenimui? O kur dar tie, kurių gyvenimas buvo sugriautas, kai jų šeimų artimieji buvo nukankinti; jie iš depresijos virto alkoholikai ar išėjo iš proto. Čia neįskaitomos aukos, kurioms teko ilgus metus vergauti Sibiro darbo stovyklose.

Labai retai kas apie tą 100 milijonų aukų pagaltoja. Demokratiškas pasaulis dažnai užmiršta, koks patalogiškas blogis yra komunizmas ir kodėl jis pareikalavo tiek daug kraujo, o vedant šaltąjį karą, tiek daug išteklų. Tad, pataisant užmaršį, komunizmo aukoms, nors paveltai, bus pastatytas memorialinis muziejus.

Olimpiada – gera naujiena

Sakoma, kad geros žinios laikraščiu neparduoda ir nepri-traukia žiūrovų akių prie televizijos ekranų. Galbūt dėl to, beskaitant spaudą ir bestebint žinių laidas, susidaro įspūdis, kad visoje planetoje vyrauja blogybės, viena su kita lenktyniaudamos savo baisumu. Kai valstybės kovoja už savo būvį tarp-tautiniu mastu ir stengiasi išbristi iš krašto vidaus painiavų, ieškoti pragiedrulių kasdienybėje yra nelengva, juo labiau jų dairytis už savo akiračio ribų.

Besibaigiant dvidešimtajam šimtmečiui, kurį didieji pesimistai kartais pavadina visų žmonių nelaimių įsikūnijimu, daug pastangų dedama, besistengiant ieškoti kelių į šviesesnį rytojų. Tačiau optimistiškesnės akys greičiau pastebi teigiamas apraiškas, kurių vis dėlto pasitaiko. Galbūt dažniau nukreipiant dėmesį į pozityvius reiškinius, atsirastų kita perspektyva, sprendžiant neigiamuosius. O šiuo metu vienas pozityviausių – netrukus JAV Georgija valstijoje prasidėsianti vasaros olimpiada.

Liepos mėnesio pradžia į užsienio lietuvių kasdienybę atžygiuoja po Dešimtosios tautinių šokių šventės vėliava. Pirmąjį liepos savaitgalį, tuoj po Amerikos Nepriklausomybės šventės, galėsime laikinai pamiršti Seimo rinkimus Lietuvoje, politinę retoriką, ruošiantis prezidento rinkimams JAV ir galbūt nutumti į nežymų minčių užkampį baimę dėl balsavimų pakartojimo Rusijoje, kur iš dalies bus sprendžiama ne tik Kremliaus valdovų, bet mūsų tėvynės bei kitų Europos kraštų ateitis.

Mums, ypač čikagiečiams lietuviams, atrodo, kad suvažiuoję į šventę kone 2,000 šokėjų ir – reikia tikėtis – keleatų kartų, kita tiek svečių, sudarys labai džiaugsmingą ir šventiška nuotaiką, kuria gyvenime ilgai ir po paskutinio plojimo aidą išnykimo. Ją į savo gyvenvietes, lyg brangų suvenyrą, parsives ir šventės dalyviai iš tolimesnių vietovių. Tad galime įsivaizduoti, koks šurmulybus bus Atlantoje, iš 195 kraštų suvažiuojus daugiau kaip 10,000 atletų ir galbūt nesuskaitomai miniai svečių, žiūrovų. Vien juos aptarnauti reikės apie 100,000 darbininkų, kurių bent pusę, tikimasi, sudarys savanoriai talkininkai. Neseniai „Draugo“ administracija skelbė, kad labai reikia kelių savanorių, galinčių padėti tautinių šokių šventės mugeje. Atrasti net sąjauję talkininkų dar ne visai pavyko, todėl įvertiname olimpinio

komiteto pastangas surinkti jų per 42,000!

Nepaisant išlaidų ir vargo, olimpiada atsikviesi į savo miestą yra ir garbė, ir geras pelno šaltinis. Šiaip ar taip, tai pasaulinio masto renginys, kur susirenka net priešai – kovoti ne ginklais ar piktais žodžiais, bet varžytis savo atletų sugebėjimais, ištverme, jaunatvišku entuziazmu. Bent tarp liepos 17 ir rugpjūčio 4 d. vienoje pasaulio vietoje, Atlanta, GA, tarptautiniai konfliktai bus pamiršti ir koncentruojamasi į laimėjimą kitokio pobūdžio kovos lauke.

Mums ypač džiugu, kad Lietuvos atletai – tiesa jų ne per daugiausia – galės varžytis po savo trispalvę, o jų laimėjimai (neabejojame, kad tokių bus) ir medaliai puos Lietuvos, ne sovietų okupantų, vardą. Kurie lietuviai dalyvauja šioje vasaros olimpiadoje, čia nekartosime. Jų pavardės jau buvo keletą kartų paminėtos penktadieniuose sporto puslapiuose mūsų dienraščio (sporto skyrių sumaniai tvarko redaktorė Irena Regienė). Reguliarūs to skrybiaus skaitytiniai žino ir sporto šakas, kuriose mūsų atletai rungtyniauja. Nepaslapstis, kad pastaruju metu tik lietuviai sportininkai pozityviai garsina pasaulyje savo tėvynės vardą. Jeigu ne jie, Lietuva galbūt dar rečiau būtų minima kitataučių spaudoje ar žinių laidose. Už tai savo kilmės atletams ir sportininkams esame dėkingi ir linkime sėkmės olimpiadoje.

Galima sakyti, kad olimpinės iškilmės prasidėjo š.m. balandžio 27 d. Los Angeles mieste, iš kur tradicinis olimpinis deglas pradėjo kelią į Atlantą, GA. Iki olimpiados atidarymo iškilmių ta olimpinės ugnies kelionė nusitęs per 42 valstijas, užtruks 84 dienas, kasdien keliaujanč 15 valandų ir pasiekiant 150 mylių nuotolį – iš viso 15,000 mylių kelią! Olimpinę ugnį šios simbolikos – ir ilgausios kelionės – olimpiadą estafetės metu turės proga tam tikrą kelio galą panešti 10,000 žmonių. Nors olimpinio deglo tradicija kildinama iš senovės graikų sporto žaidynių-olimpiadų, bet iš tikrųjų ji pradėta Vokietijoje, 1936 m. Berlyno olimpiadoje. Tuo metu ji buvo pernešta per septynis Europos kraštus ir jų sostines.

Kaip būtų puiku, jeigu olimpiados taikos dvasia, jungianti pasaulio atletus, tarytum penkis, įvairių spalvų oficialios olimpinės vėliavos žiedus, į darnią šeimą, galėtų neišnykti ir olimpinei ugniai užgesus...

buvau patenkintas, nors norų ir siekimų į geresnę ateitį neišsizdėjau.

Begyvenant Anglijoje, vienas po kito iš pažįstamų pakėlė sparnus ir išskrido per Atlantą į „Dedės Samo“ žemę. Kas tik išvažiuo, greit prasimušė, buvo patenkinti. Iš pažįstamų, tai tik vienas Jonas Milaknis, iš Manchestero išvažiuojantis į Čikagą, ten ne metų neprabuvęs, grįžo atgal. Gan juodai jis nupaisė Čikagos miesto vaizdą. Žinios apie didelį nedarbą Amerikoje, sunkias darbo sąlygas, nuolatinius streikus, apipilėsimus, rasines problemas ir kitas negeroves, neatrodė per daug žvėtinios. Pagaliau, jeigu ir norėtum į Ameriką išvykti, tai mums ne taip jau lengva. Giminių ten neturime. Prašyti svetimų žmonių, kad už mūsų šeimą garantuotų, lyg nepatogu. Tiesa, turėjome dar iš Lietuvos mums gerai pažįstamus prietelius, Liūdą ir Joaną Montrims. Spakenbergo stovykloje mums gyvenant, jie mums iš amerikiečių zonos atsinešė Velykoms nedidelį maisto siuntinėlį. Su jais susirašinėjome ir po išvykimo į Ameriką. Liūdas, vos tik kelis metus padirbęs, susižeidė. Operuojant nugarkaulį, liko paralyžuotas nuo juosmens žemyn. Nebevaldo kojų ir darbiu netinkamas. O vis tiek, kai aš jam kartą paminėjau, kad mes negalime persikelti į Ameriką, nes neturime giminių, kas už mus garantuotų, Liūdas atsiliepė kaip žaibas.

– Kas sakė, kad neturite sponsorų? O kas mes? Jūs mūsų širdžiai artimi žmonės, tad galime už jus garantuoti.

(Bus daugiau)

ARTIMOJI ANGLIJA

LEONAS VENCKUS

45

Pavieniai skautai, pvz., Regina Palkimaitė ir Algis Gerdžiūnas, iš Manchestero nulydėdavo vaikus į stovyklą ir juos atgal parveždavo. Buvo keli mėginimai organizuoti veikimui, bet nepasisekė.

1959 m. sktn. Kazys Vaitkevičius, Anglijos Lietuvių skautų rajono vadas, kreipėsi į mane laišku, prašydamas „...įsijungti į mūsų rajono negausų vadovų būrelį ir, suorganizavus skautų vienetą Manchesteryje, apsiimti jo vadovavimą“. Skautininkas K. Vaitkevičius buvo vienas tų retų vadovų, kurie vadovauja ne įsakymais, bet gražiu pavyzdžiu. Tad man buvo gaila, kad negalėjau jo prašymo išpildyti. Jau vien Manchesteryje turėjau įvairių pareigų ir jaučiau, kad apsiėmęs skautams vadovauti, nebūčiau galėjęs paskirti šiam reikalui reikalingo laiko. Nors tų pareigų neapsiėmiau, bet skautų reikalai pradėjo judėti.

Iniciatyvos ėmėsi Elytė. Ji, kasmet lankydama skautų stovyklą, buvo davusi įžodžius, gavusi įvairius patyrimo laipnius, mokėjo visokius mazgus rišti, skautiškas daineles ir lauzus pravesti. Reginei Palkimaitėi ištiekėjus už glasgoviško Platkauko ir jiems išvykus į Australiją, Elytė kasmet lydėdavo Manchestero ir apylinkės mergaites į metines skautų stovyklas Lietu-

JONINĖS VILNIUJE 1941 METAIS

JONAS P. LENKAITIS

Balandžio 21 d. „Drauge“, laisvų skyriuje, Vladas Simutis pareiškė norą „ikišiti savo tri- grašį“ i tos dienos įvykius. Gegužės 10 d. Jonui Abraičiui atrodė, kad tas trigrašys yra abe- jotinos vertės ir pareikalavo patikslinimo. Kadangi toji die- na ir mano gyvenime yra labai reikšminga ir esu plačiai apra- šęs, rankraštyje esančiame ve- kale, „Vilniuje, Lietuviškos Kultūros Arenoje, 1939-1944 metais“, iš kurio kelios ištrau- kos surištos su LTSR Valstybi- nės Filharmonijos įkūrimu buvo spaudintos „Drauge“. Abu lai- kus paskaitęs panorau prie juodviejų prijungti ir savo tos dienos pergyvenimus, nepai- sant, kad prie Joninių prieinan- teks išsklaidyti kiek ilgesnės „uvertiūros“.

Tuo laiku buvau LTSR Val- stybinės Filharmonijos admi- nistratorium. Mano anksty- vesnių minčių ir sumetimų vedinas, natūraliai vasaros laiko- tarpui iš Vilniaus „išvesti“ 48 dienoms, 45 koncertams, simfo- ninį orkestrą ir jį parodyti šiaurinėje Lietuvos teritorijoje. Prieš išvyką, koncertų parengi- mo metu, birželio 14 dieną, Su- bačiaus geležinkelio stotyje pamatiau pirmuosius, i Sibirą parengtus keliauti „savano- rius“, užkalts prekinuose ir gyvulinuose vagonuose, girdėti moterų aimanavimus ir mažų vaikų verkumą.

Pirmasis koncertas turėjo įvykti Švenčionėliuose birželio 21 dieną – 14 valandą, Raudo- nosios armijos kariams, 20 valandą Zarasuose, birželio 22 dieną, sekmadienį, 12 valandą Dusose, o 20 valandą – Roki- kyje. Nakvynė ir 23 dienos pusryčiai buvo parengti Ka- majuose.

Dėl vykstančių išvežimų, Kauno Transporto tres- tas birželio 20 d. 17 val. man atsiuntė telegramą, kad ryto- jaus diena pažadėti du autobu- sai nebus pristatyti. Direktoriui Jonui Kardeliui ir kitiems ad- ministracijos nariams susirūpi- nus ir nematant jokios išeities, nutariau išbandyti tik vieną li- kusį kelią ir žūtūt gauti auto- busus, kreiptis į LTSR Komisa- rų tarybos pirmininką Mečislo- vą Gedvilą, kurį asmeniškai pa- žinojau nepriklausomybės laiko- tarpyje, išdėstyti reikalą ir prašyti jo patvarkymo, kad, kaip buvo sutarta su Transpor- to trestu, 6 val. ryte autobusai būtų pristatyti prie Filharmon- jos pastato.

Autobusai buvo laiku prista- tyti ir pirmieji du koncertai įvyko, kaip buvo planuota. Ta- čiau Dusose sekmadienį, apie 12:30 val. p.p. įvyko netikė- tumas.

Orkestrui susėdus scenoje, pe- reigas pavadė išvykos pavaduo- tojui ir padėjėjui Walteriui Ba- naičiui, smėlėta gatvė ėjau į man pažįstamo buvusio polici- ninko ir šaulio namus. Jis man į Vilnių atsivydavo žinių apie padėtį toje apylinkėje. Gatvėje sutikau, priešais ateinantį, 18 metų jaunuolį, dabar komunis- tų partijos komiteto narį, noriai talkinusi man parengiant kon- certą. Jis buvo girtas, eidamas svyravo, pradėjęs kalbėti vos galejo sudaryti ir ištarti sakinį. Prašė pasakė, kad vidur- naktį prasidėjo karas su „nem- cais“ ir per Maskvos radiją kalbėjo pats Stalinas. Liepos jam eiti paklausti koncerto, nuskubėjau pas pažįstamą tau- tietį. Bute buvo susirinkę jauni vyrai ir laukė platesnių prane- šimų, nes Kauno radijas vis kar- tojo žinias tik apie karą prasidė- jimą. Trumpai pabuvęs, padeko- jęs už geras žinias, skubėjau

atgal į salę.

Mūsų keliautojų grupę sudarė 57 asmenys, kurių trečdalis buvo žydai. Prie jų pridėjus lietuviams nepalankius lenkus ir keletą paraudonavusių lietu- vių, man susidarė problema, kaip reikės toliau tvarkytis. Su Walteriu Banaičiu i pokalbį pasikvietė abu autobuso šofe- rius, buvusius šaulius, ir kelis patikimus orkestro dalyvius, nutarėmė ligi Rokiškio šią svar- bią žinią laikyti paslapytyje, o koncertui pasibaigus, skubiai krauti instrumentus ir išvykti iš miesto, kad niekas neturėtų progos susitikti su koncerto lankytojais. Kelias į Rokiškį neilgas, laiko buvo daug ir jį turėjome praleisti pakelėje, kad prie Tumo-Vaižganto gimnazi- jos privažiutume maždaug pu- sę valandos prieš koncertą. Važiuojant autobusu pradėjo „nesveikuoti“ ir juos taisant buvo proga iškelti naują klau- simą, iš naujo svarstyti nežino- mą padėtį, nes radijo neturėjo- me. Rokiškyje mūsų laukė NKVD pulkininkas su keliais uniformuotais ir šautuvais gin- kluotais kariais bei vietos komunistų partijos komiteto sekretorius, kurie autoritetin- gai pareiškė, kad koncertas yra atšauktas, o mieste yra paskelb- tas karas. Tada oficialiai pa- tyraus, kad naktį prasidėjo karas. Daugiau kaip valan- dą aštriai pasiginčijęs su pulkininku ir nieko nelai- mėjus liepiau lipiti i auto- busus kelionei į Kamajus. Iš miesto išvykę, pakelėje susto- jė, šį kartą jau visi apeararėme padėtį ir vienbalsiai nutarėme grįžti atgal į Vilnių. Kad nerei- ketų naktį važiuoti su švies- mis, įvažiuav į netoli esantį mišką nutarėme autobusuose kiek pasnausti ir pusryčiai leis- tis į kelionę.

Važiuojant nuotykių netrukū. Utenoje, vos įvažiuav į Kauno – Zarasų plentą, mus pastebėjo plentą patruliuoją vokiečių karo aviacijos žvalgybos lėktuvai. Ligi privažiavome vieškelį, ve- dantį į Kovarską, tris kartus teko šokti iš autobuso ir sugulti grioviuose, kad išvengtume ap- šaudymo kulkosvaidžiais. Pasie- kus Giedraičius, iš progimnazij- jos direktorės Malvinos Valei- kienės ir pas ją buvusio šaulių būrio vado sužinojau, kad yra sudaryta Lietuvos Laikinoji vy- rių sąjunga, Vilnius jau yra už- imtas vokiečių kariuomenės, bet Kaune dar yra likę rusų, su kuriais kovoja lietuviai par- tizanai. Čia vieta pastebėti, kad Malvina Valeikienė buvo vien-intelė lietuvių moteris už nuopelnus fronte lietuvių – lenkų karo metu, apdovanota Vyčio Kryžiumi.

Pavažiavę apie 20 kilometrų, sutikome grioviu einančią, šau- tuvais ginkluotą, maždaug 100 vyrų Vilniaus NKVD vora. Grupė vadovavę majoras iskart pareikalavo atiduoti autobusus. Apie pusvalandį besiginčyda- mas vis aiškinau ir mėginau įtikinti, kad priklausome LTSR Komisarų tarybos pirmininko, M. Gedvilo įstaigai ir veikiamo jo įsakymu. Tada įpykęs majoras pareiškė, kad dabar vyksta ka- ras ir tokiu atveju „spjaut ant Gedvilo įsakymu“. Pagaliau su- sitarėm, kad jie pasitenkins vienu autobusu. Perkrovę in- strumentus, gaidas ir kitą ba- gažą i antrąjį autobusą, vos judėdami važiuavome Vilniaus kryptimi. Mums lipant i autobu- są, nugirdau majorą pareiš- kiant, kad už jų netoliese esan- kita jų dalinio grupė ir jiems taip pat bus reikalingas autobu- sas. Perkrautu autobusu, pasie- kėme maršalo Pilsudskio dvarą,

Pikeliškius, ir, kaip sakė ma- joras, ant griovio krantų sėdėjo maždaug 200 vyrų būrys. Be di- delių ginklų viską sukrovę i sandėliuką, atidaviau paskutinį autobusą su lietuvišais šoferiais ir visi pasilikome stovėti, galvo- dami, ką dabar daryti. Buvo jau 20 valanda. Tiesiu keliu ligi Vilniaus miesto ribų buvo apie 14 kilometrų.

Nutarėm pasiskirstyti i ketu- rias grupes ir temstant eiti Vilniaus kryptimi. Pirmajai, di- džiausiai grupei, vadovauti paskyriau mūsų išvykos diri- gentą Ch. Durmaškina ir visus žydų tautybės asmenis. Liepiau i Vilnių iesti per Žvėryno tiltą, o netoli miesto vėl pasidalinti i mažas grupes ir tik po kelis pa- reiti tiltą. Antroji, Mykolo Saulevičiaus – Sauliaus grupė turėjo eiti per Kalvariją. Mudu su Walteriu sudarėva trečią ir ketvirtą grupes ir susitarėva eiti, susitikti naktį Verkiuose, galvodami, kad čia bus galimy- bė persikelti per Nerį i Vala- kampius ir iš ten eiti į Vilnių.

Ligi pasiekėm sutartą vietą Verkiuose, abi mudviejų grupės „išsibarstė“ ir susitikom tik penki asmenys. Nuėję prie upės jokios persikėlimui tinkamos priemonės neradom. Walteris su kita trimis palydovais nu- tarė eiti dešiniuoju upės krantu, ligi Žaliojo tilto ir mane palikė nuėjo. Saulė dar buvo nepatekė- jusi. Nuo Vilniaus pasigirdavo atskiri šautuvų šūvių garsai. Buvo ankstyvas Joninių rytas. Kiek paėjęs paupiu, radau, pa- vasario potvynio metu lankoje vandens paliktą, maždaug 6 metrų ilgio ir pusmetrio skers- pjūvio, medžio kamieną. Medis dar buvo primirkęs ir, per pievą nuristas į vandenį, visas pasinė- rė ligi vandens paviršiaus. Ma- no svoris jį dar gramzdino apie 20 centimetrų. Radęs dar buvus- ios tvoros lentgalį, lagaminą su dokumentais ant diržo per- petį pasikabinęs nutariau „rai- tas joti“ i kitą Neries pusę. Ligi Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, esančios kitame upės krante, buvo apie trys kilometrai. Ste- bėdamas vandens tekėjimo grei- tį, paskaičiavau, kad kita krant- tą turėčiau pasiekti Antakalny- je, maždaug vieno kilometro at- stume nuo bažnyčios. Kojomis ir lentgalium vairuodamas vandens žirga, kitą krantą pasiekiau numatytoje vietoje. Galėjo būti tarp trečios ir ketvirtos valan- dos ryte. Saulutė jau buvo pakli- susi, bet mano laikrodis, Neries vandens paragavęs, atsisakė tarnauti. Į Antakalnio gatvę iš- eiti nedrįsau, tikėdamas sutikti raudonarmiečius. Nuo vieno prie kito namo slinkdamas upės pakraščiu, vis palisdamas po veranda pasiklausyti, kas girdė- ti Antakalnio gatvėje, priėjau bažnyčios šventorių. Iš upės pusės įėjęs i Mokslo akademijos pastato kiemą, per žalumynus pažūrėjau i Kosčiūškos gatvę. Prie įėjimo i bažnyčios šventorių stovėjo du sovietų kariški sunk- vežimiai, šoferio pusėje atidary- tomis durimis, o šalia gatvėje gulėjo trys negyvi raudonarmie- čiai. Kiek artiau miesto buvo matyti dar keli sunkvežimiai. Šiaip gatvėje nebuvo jokio gyvo sutvėrimo. Nusileidęs atgal prie upės, vėl nuo namo ligi kito namo eidamas, priėjęs Gedimi- no kalno papėdę, atsargiai perė- jau Kosčiūškos gatvę. Tada pro žydų kapines, per Užupį daržais, pasiekiau namus Subačiaus gat- vėje. Pro duris įėjau 7:25 val. švento Jono dienos ryte.

Besiręgiant pusryčiauti, atė- jo Švietimo komisariato muzi- kos skyriaus viršininkas Motie- jus Budriūnas, gyvenęs maž- daug 100 metrų atstumu nuo manęs. Norėjo pasiteirauti, ar šeima turi žinių apie mūsų išvykos likimą. Radęs mane grįžusi, pasakojo, kad vakar, birželio 23 dieną, apie trečią valandą ryte, vokiečių kariuo- menės dalinys užėmė Filhar- monijos pastatą i dabar jokie

Buvo naktys švento Jono...

Nuotr. Juozo Polio

civilinio asmens neprileidžia. Apsisukęs greit išėjo i dabar jau vadinamą Švietimo ministeriją.

Netrukus atėjęs Walteris Ba- naitis pasakojo, kad tarp Kated- ros aikštės ir Dailės muziejaus, didžiąja gatve važinėja vokiečių kariniai automobiliai ir tanke- tės. Gatvėse civilių asmenų ne- daug. Per Vilniaus radiją kalbė- jo vokiečiai, tik retkarčiais Ka- lysis Inčiūra lietuviškai praneši- nėjo žinias apie karo eigą. Tele- fonai neveikė. Telefono stotis buvo vokiečių kariuomenės ži- nių ir ją aptarnavo kariuome- nės ryšininkai, Vilnius automati- nės centrinės neturėjo i telefonų numeriai susidėjo tik iš penkių skaičių. Apie 12 valan- dą vėl atėjo M. Budriūnas, ran- koje laikydamas susuktą popie- rių lapą ir jį man paduodamas iškilmingai įstare: „Prašu, pone direktoriau“. Tai buvo Lietuvos Laikinosios vyriausy- bės, Švietimo ministro, prof. dr. Juozo Ambrazevičiaus – Bra- zaicio įsakymas, paskiriantis mane Filharmonijos direkto- rium, pasirašytas Kultūros rei- kalų valdybos direktoriaus Juo- zo Keliuolio.

Tuo laiku visiems parūpo su- žinoti, kas dedasi radiofone. Mudu su Walteriu pasiūlėva eiti i Gedimino gatvę i ištirti. Tik priėjus Dailės muziejų, pa- matėm ant laiptų stovinčią vyrų grupę su baltais raiščiais ant kairės rankovės. Jų viduryje stovėjo muziejaus direktorius, dailininkas Adolfas Valeška. Greit paaiškėjo, kad muziejuje buvo įsikūręs Lietuvos Aktyvis- tų fronto skyrius. Jie ir mudu papuošė baltais raiščiais su užrašu L.A.F.

Prie radiofono pastato sargy- boje stovėjo du vokiečių kariai. Mudviej vokiečiai prašėmus, įleido i pastatą. Antrame auk- šte, žinių skyriuje buvo apie 10 pažįstamų rašto žmonių, turin- čių patyrimo lenkų, lietuvių, vokiečių santykių reikaluose, jų tarpe rašytojas F. Neveravičius ir laikraštinkas Jeronimas Ci- cėnas. Kiek toliau prie sienos sėdėjo, taip pat laikinosios vyriausybės paskirtas direkto- rius, rašytojas Antanas Gustai- tis, turis prityrimo radio stoties administravimui. Mudviem įė- jus, jis mudu pristatė šalia jo sėdėjusiam vokiečių aviacijos leitenantui. Mudviejų dėmesį atkreipė skirtingi jo uniformos antpečiai ir ant apykaklės kam- pų karo technikos inžinieriaus ženklai. Paaiškėjo, kad jis buvo naujasis radiofono ryšininkas, Hans Krieger, elektrotechnikos inžinierius, radiofonijos specia- listas, Vokietijoje i užsienyje jis pagarsėjo 1936 metais, Berlyno sporto olimpiadai parengs su- dėtingą, pasaulinės apimties radio transliacijų ir spaudos atstovams su jų laikraščiais susižinoti sistemos planą, pa- naujodęs paskutines radiotech- nikos naujenybes ir tuo nuste- bines pasaulio spaudos atstovus bei radio korespondentus.

Leitenantas Hans Krieger,

pastebėjęs mudu kalbant „flies- sent“ vokiškai, pasiūlė dirbti radiofone, vokiečių skyriuje. Iš-ėjus patariau Walteriui priimti Kriegerio pasiūlymą, o filhar- monijoje pažadėjau paskirti jam padėjėją i palikti jį dabartinėse pareigose.

Einant namon, prie Dailės muziejaus pastebėjau susirin- kusį didelį būrį žmonių ir apie 10 jaunų vyrų vaikštinėjančius apie, prieš muziejų stovintį aukštą Lenino paminklą. Minia sugalvojo paminklą nuversti, tačiau nei tam tikslui tinkamų priemonių, nei bet kokių kitų įrankių neturėjo. Netrukus atė- jo Vilniaus miesto gaisrininkų viršininkas, Valerijonas Šim- kus, vedinas būriu gaisri- ninkų su kopėčiomis, virvėmis, kirviais ir busokais. Vienas iš gaisrininkų, trečią kartą metęs virvės kilpą užnarino ant Leni- no kaklo. Visi griežėme traukti virvę, galvodami parversti pa- minklą ant šono. Gerokai pa- traukus, visiems garsiai džiū- gaujant, žemyn nusirito Lenino galva. V. Šimkaus pastangomis, minklo likutis greitai buvo

sulikviduotas ir iš aikštės pašalintas. Atlikę „reikšmingą“ darbą, mudu su Walteriu ėjova i namus, kur radova nemenką skaičių draugų ir pažįstamų, susirinkusių paminėti Joninių dieną.

Grįžtant prie Vlado Simučio laiško vietos, kur jis rašo, kad birželio 24 dieną stovėjęs Gedi- mino ir Pylimo gatvių sankry- žoje, mano turimomis žiniomis ir įsitikinimu, čia užsimezgė kažkoks atrišimo „mazgas“, reika- lingas atrišimo. Jonas Abraitis teisingai reikalauja patiks- linimo.

Sunku patikėti V. Simučio tei- gimui, kad, „žmonių pilnoje Gedimino gatvėje, esant pakilio- je nuotaikoje, garsiakalbiais traukiant lietuvišką muziką“, raudonarmiečiai būtų išdrįsę vartyti jaunuolį su skautišku, geltonu kaklaraiščiu. Tai galėjo įvykti birželio 22, tik ne 24 dieną. Pridedu kelias priežastis.

Tik patyrus apie prasidėjusį karą birželio 22 dieną, prof. Stasys Žakevičius – Zymantas, sutelkę keletą asmenų, įkūrė Vilniaus miesto ir apylinkės

komitetą, ragindamas Vilniaus gyventojus sukilti. Lygiagrečiai pradėjo veikti Lietuvos Laisvės kovotojai. Spontaniškai organi- zavosi lietuviai studentai, akademikai, partizanai ir kele- tas piliečių sambūrių.

Vokiečių kariuomenės fronto daliniai Vilnių užėmė, tikriau pasakius, per miestą perėjo, be svarbesnių pasipriešinimų, nes sovietai jau buvo pasitraukę iš miesto. Nesėkmingai priešinosi tik mažos grupės, nesusijusios prisijungti prie besitraukiančių pagrindinių dalinių. Vokiečių fronto daliniai mieste nesusto- jo todėl, kad už jų ėjo okupacinės kariuomenės junginys, kurio už- davinys buvo mieste įkurti komendantūrą ir miestą admi- nistruoti pagal paskirto lauko komendantą įsakymus, nustaty- tus Vyriausiojo kariuomenės štabo.

Pirmasis Vilniaus miesto karo lauko komendantas buvo pulki- ninkas von Ostman. Atvykęs jau rado Vilniaus miesto komi- tetą aktyviai veikiantį ir komi- tetą pripažino, kaip teisė- tai miestą administruojančią, įstaigą.

Komendanto von Ostman pirmasis įsakymas, pasirašytas birželio 23 dieną, buvo karo stovio paskelbimas, drau- džiantis gyventojams išeiti i gatvę po 21 valandos, iš įstaigų ir darboviečių atleisti žydus, o jiems priklausantį uždarbį pri- statyti i komendantūros kasą. Miesto saugumui garantuoti grasino bet kada suimsias at- tinkamą skaičių žydų ir lenkų. Tik prof. Stasiui Žakevičiui užprotestavus, paskutinio para- grafo neįvykdė. Liepos 25 d. Baltijos valstybės administruoti perėmė „civilverwaltung“ ir tada komitetas uždarytas.

Tam užbaigiant, atrodo, kad birželio 24 dienos ryte sužono Abraičiui būvome arti vienas kito. Mudu skyrė tik Kosčiūškos gatvę ir dvi ar trys valandos laiko.

ŠVIESIAI SKAMBANČIOS PROŠVAISTĖS

CHORO „GINTARAS“ SUKAKTIS

Muzikas Gediminas Purlys nesvetimas ir šios Atlanto pusės lietuviams. Jis metus ar du vadovavo Clevelando „Čiurlionio“ ansambliui. Su čiurlionie- čiais buvo nuvykęs i Lietuvą ir ten koncertavo. Dabar G. Purlys vadovauja Kretingos kultūros rūmų mišriam chorui „Ginta- ras“, kuris šiais metais švenčia 40-ties metų sukaktį.

1960 m. respublikinės Dainų šventės pajėgių chorų koncerte „Gintaras“ buvo apdovanotas pirmąja premija. Tuomet chorui vadovavo V. Pocius. Po kelių metų „Gintaras“ tapo pripažin- tas geriausiu rajono choru ir jam buvo suteiktas pavyzdinio choro vardas.

Choro repertuare, šalia lietu- vių liaudies dainų, yra itin su- dėtingi Beethoven, Gounod, Chopin, Naujalo ir kitų kom- pozitorių veikalai. Su koncer- tais „Gintaras“ lankosi užsienio valstybėse ir gieda Kretingos bažnyčioje.

HANDEL „MESSIAH“ SKAMBA VOKIETIJOJE

Gegužės 22 d. Kiel, Vokietijo- je, koncertavo Lietuvos kameri- nis orkestras i Lietuvos valsty- binis choras. Jie Ostseehalle

ATIDARYTAS KURORTINIS SEZONAS

Praeitą savaitgalį Palangoje atidarytas kurortinis sezonas. Miestas užė tris dienas ir naktis. Šventėje dalyvavo dau- giau kaip tūkstantis atlikėjų, kiekvienas restoranas buvo paruošęs savo programą. Oras buvo puikus.

(LR 06.10)

atliko Handel „Messiah“. Diri- gavo pasaulyje pagarsėjęs smui- kininkas Jehudi Menuhin. Iš solistų su lietuviška pavarde bu- vo tik tenoras Algirdas Janutas. Lietuvių menininkų koncertas buvo plačiai išgarsintas ir susilaukė itin palankaus įverti- nimo. Muzikos kritikas Matthias Lehmann dienraštyje „Kieler Nachrichten“, rašydamas apie tą koncertą, savo kritikiniame aptarime davė antrąją: „Han- del, wie er sein muss“ (Handel, koks ir privalo būti).

VYTAUTO LANDSBERGIO KONCERTAS

Kada eina kalba apie dabar- tinį Seimo narį, opozicijos vadovą Vytautą Landsbergį, daugumoje jį prisimename kaip nepaprastai daug Lietuvai nu- sipelnusį politiką. Bet nereikia pamiršti, kad jis yra ir muzikas – pianistas. Vyt. Landsbergis 1955 m. baigęs konservatoriją, ten i Vilniaus pedagoginiame institute dėstė fortepijoną. 1978 m. jam buvo suteiktas profeso- riaus titulas. Vyt. Landsbergis yra uoliausias K. M. Čiurlionio muzikos tyrinėtojas, apie Čiur- lionį parašęs kelias knygas ir įgijęs dvi plokšteles.

Kaip pianistas Vyt. Landsber- gis gaunąs nemažai kvietimų skambinti užsienyje. Praėjusiu metų vasarą du vakarus jis skambino Edinburgo muzikos festivalyje. Ten jam teko garbė skambinti atidarymo koncerte. „Savotiškas paradoksas, kad man tenka skambinti kitose valstybėse, – sako Vytautas Landsbergis, – o čia niekam gal ir į galvą neateina. Mato mane kaip politiką, todėl nutariau pa- rodyti, kad ir tokia veikla užsi- imu“.

Profesoriaus Vytauto Lands-

bergio koncerto metu, vykusio Lietuvos valstybinės filharmoni- jos saleje, Vilniuje, skambėjo K. M. Čiurlionio muzika. Kon- certo pajamos buvo skirtos ne- galios išstikyti vaikų paramai.

„VILNIAUS MUŠAMŲJŲ“ KVINTETAS

Be abejo, daugumai bus žino- ma ir girdėta apie styginius, vo- kalinius ir kitokius kvartetus bei kvintetus. Bet nemažai bus tokių, ir žinoma nustebs, kad yra i mūsų muzikinių instrumentų kvintetai. Toks kolektyvas yra i Lietuvoje, o vadinas „Vil- niaus mušamieji“. Jo nariai gro- ja tik mušamaisiais instrumen- tais. Tai – R. Kaučikas, A. Iva- nauskas, R. Vilkočinskas, A. Zimblys ir kvinteto vadovas P. Griunteris, kuris kaip būgni- sipelnusį politiką. Bet nereikia pamiršti, kad jis yra ir muzikas – pianistas. Vyt. Landsbergis 1955 m. baigęs konservatoriją, ten i Vilniaus pedagoginiame institute dėstė fortepijoną. 1978 m. jam buvo suteiktas profeso- riaus titulas. Vyt. Landsbergis yra uoliausias K. M. Čiurlionio muzikos tyrinėtojas, apie Čiur- lionį parašęs kelias knygas ir įgijęs dvi plokšteles.

Kvinteto repertuare – klasi- kiniai, modernios muzikos ir lie- tuvių kompozitorių: O. Bala- kausko, O. Šenderovo, A. Lopo ir kt. kūriniai. „Vilniaus mušamieji“, šven- dami savo pirmąjį gimtadienį, balandžio 13 d., „Ažuolo“ teatre atliko sukaiktuvinį koncertą. Koncerte skambėjo S. Reich, V. Lobos, B. Molenhoff, F. Tullo, A. Šenderovo kūriniai. Buvo atlik- tas i Lou Harrison veikalas, kuriame turėjo būti panaudoti automobilių ratlankiai, gelių važinėjimo ir kavos skardinės. Koncerte talkininkavo smuiki- ninkė Silvija Maceikaitė, vio- lončelistas Rimantas Armonas ir būgnininkas Nikolajus Ber- gancas.

„Vilniaus mušamieji“ vėliau žada dalyvauti žydų „Šalom“ ir Muzikinio veiksmo festivalio- se.

P. Palys

PREMIJA ARCHITEKTEI JULIJAI MINKŪNAITEI

Ilgai lauktas pavasaris atneša ne tik gražų žiedų, saulės ir šiltų dienų, bet ir džiaugsmo šeimoms, kurių jaunimas, kopdamas į aukštuosius mokslus, pavasario metu tuos mokslus baigia ir apvainikuoja juos diplomais.

Tokia šventė šį pavasarį įvyko Minkūnų šeimoje, kai dukra Julija Minkūnaitė gavo profesinį architektūros bakalauratą (gegužės 11 d.) Amerikos Katalikų Universitete, Washington, D.C. Gavo ne tik profesinį diplomą, bet ir 1,000 dol. premiją už savo mokslinį darbą — tezę „An Architectural Documentation of the Lithuanian Spirit“.

Jaunai architektėi Julijai tai antras diplomai iš šio universiteto, nes 1995 m. Julija baigė universitetą, išgydama bakalaurą iš architektūros (Bachelor of Science in Architecture).

Julija yra Ritos Giedrytės ir Rimo Minkūnų, kurie gyvena Clevelando miesto pašonėje, dukra. Abu tėvai, dirbdami savo pasirinktose profesijose, Rita — gailiatinga sesuo, ateitininkė, Rimas — inžinierius, skautas akademikas, ugdė ir diegė savo vaikams Julijai ir sūnui Dariui krikščionišką meilę artimui ir meilę tėvų žemei Lietuvai. Jie taip pat skatino vaikus kopti ir siekti aukštųjų mokslų. Sūnus Darius šiuo metu studijuoja Portland, Oregon Universiteto ligoninėje Psichiatrijos skyriu-

je, o dukra Julija šį pavasarį apgynė savo mokslinį darbą Amerikos Katalikų Universitete. Sveikiname abu tėvus.

Julija nuo pat mažens mėgo meną ir, būdama gimnazijoje, priklausė meno klubui. Baigus katalikišką Holy Name gimnaziją Clevelande, Julija du metus studijavo Cleveland State Universitete meno kursus. Gyvendama Clevelande, Julija aktyviai reikšėsi ir lietuviškame gyvenime. Baigė Sv. Kazimiero aukštesniąją lituanistinę mokyklą, buvo Neringos Tunto vyresnė skautė — vadovė. Megdama muziką, dalyvavo Sv. Jurgio parapijos chore ir nuo 1987 m. iki 1991 m. buvo „Čiurlionio“ ansamblio kanklininkė bei choro narė. Dalyvavo „Čiurlionio“ ansamblio jubiliejinėse gastroliose Lietuvoje 1990 metais. Pasirinkus testą studijas Amerikos Katalikų Universitete, Washington, D.C., Julija nenu-
tolsta nuo lietuviškos veiklos. Priklauso Lietuvių jaunimo sąjungai ir dalyvauja kaip Vašingtono atstovė Pasaulio Lietuvių jaunimo kongrese Lietuvoje — Anglijoje 1994 m. Įsijungia į Vašingtono tautinių šokių grupę „Juosta“ ir šiais metais dalyvauja šokių šventėje. Aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje, nepamiršta ir savo studijų. Priklauso Tau Sigma Delta Honors Society ir yra dekanato garbės sąrašuose „Scholastic excellence“. O šį pavasarį

Akimirka jaunimo pamiltose Dainavose. Kur muzika, daina ir jaunimas — ten ir Darius Polikaitis su akordeonu ar kitu muzikos instrumentu...

Nuotr. Gražinos Kriauciūnienės

DAINAVA — TAI STEBUKLAS!

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Dainavos jaunimo stovyklos direktorių tarybos birželio 8 d. posėdyje dalyvavęs ALRKF tarybos pirmininkas Saulius Kuprys pasidžiaugė, kad stovyklavietė taip gražiai atrodė ir kad jau daugelį metų Dainava atlieka svarbų darbą jaunimo auklėjime. Jausmų pagautas, jis savo trumpą žodį baigė labai taikliai: „Dainava — tai stebuklas!“ Kaip daugumai žinoma, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija (ALRKF) yra teisinis Dainavos stovyklos savinin-

kas, stovyklos tvarkimą palikęs Dainavos direktorių tarybai. Tad ALRKF tarybos pirmininko žodžiai posėdžio dalyviams buvo tarsi graži muzika. Yra visada miela būti teigiamai įvertintam. To Dainava ir jos vadovybė tikrai yra užsitarnavus.

Posėdžiui pirmininkavo Vytautas Petrulis. Jis pristatė du naujus tarybos narius. Sofija Lastienė iš Grand Rapids, MI, taryboje atstovauja lietuvių katalikų moterų sąjungai. Dr. Eligijus Lelis, iš Lemont, IL, yra paskirtas medicinos korp'o Gajos. Dainavos direktorių tarybą sudaro tryliką asmenų. Septyni yra skiriami ALRKF organizacijai, o šeši yra renkami iš remėjų tarp po metiniam suvažiavimui kas treji metai. Pagal Dainavos statutą, stovyklos remėjų suvažiavimu liepos 28 d. savo kadenciją baigia Vytautas Petrulis, dabartinis tarybos pirmininkas, dr. Marius Laniauskas, Vitas Čyvas, Kastytis Giedraitis, Vidas Neverauskas ir Ignas Beržinskas. Jie visi gali kandidatuoti perrinkimui. Broniaus Polikaitis rūpesčiu yra sudaromas kandidatų sąrašas, kuris remėjams bus išsiųstas su visa kita informacija dar prieš suvažiavimą. Balsuoti bus galima paštu arba suvažiavimo metu. Kandidatuojantieji turėtų rimtai į savo sprendimą žiūrėti ir, jei būtų išrinkti, pasiryžti aktyviai prisidėti Tarybos darbuose. Pagal Dainavos statutą, tarybos narys be rimtos priežasties iš eilės praleidęs tris

nių, tremtinių, mirusių už laisvę, vardai. Simboliškas perėjimas iš šviesos į tamsą ir vėl į šviesą baigtųsi 16-tojo amžiaus St. Jokūbo bažnyčios šviesoje, kuri yra Lukiškių aikštėje, kitose buvusių KGB rūmų pusėje. Šis simboliškas šviesų žaismas — tai Lietuvos valstybės istorinė eiga, kur lankytas ne tik akivaizdžiai patirtų ir psichologiškai išgyventų Lietuvos tautos dvasia, bet pastato kambaryuose galėtų gauti informaciją ir rasti ieškomų dokumentų bei istorinės medžiagos.

Šio projekto modelis kartu su kitų studentų darbais buvo išstatytas Katalikų Universiteto Architektūros centre ir susilaukė didelio žiūrovų dėmesio.

Julijai baigimo diplomą ir premiją buvo išteikti Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės — bazilikos, Vašingtone, kur randasi ir mums brangi Šiluvos koplyčia, simbolizuojanti nepalaužiamą dvasią ir meilę Lietuvai.

Sveikinam šią jauną, gražią, visuomet su šypsena Juliją, žavimės jos pasiekimais, linkime, kad sukurtų dar daug tokių unikalų darbų, o premijuotas projektas būtų įgyvendintas Lukiškių aikštėje!

Elvyra Vodopaliene

DRAUGAS, šeštadienis, 1996 m. birželio mėn. 22 d.

5

tarybos posėdžius, skaitomas iš tarybos atsistatydinęs. Taip statute yra, nes norima visų tarybos narių aktyvaus dalyvavimo tarybos darbuose bei sprendimuose. Statute yra taip pat nustatyta tvarka, kaip atsistatydinusius pakeisti naujais direktoriais.

Tuo tarpu pasirėmimas vasaros sezonui yra intensyvus. Kastyčio Giedraičio prešimu, svarbiausias ir brangiausias projektas dar prieš akis. Tai — priešgaisriniai įrengimai, kur miegamuosiuose pastatuose, jų kiekviename kambaryje, bus įvesti dūmų saugikliai ir viskas sujungta su gaisro alarmo tinklu. Dabar to griežtai reikalauja Michigano valstijos įstatymai ir jaunimo stovyklavietės taisyklės. Praeityje priešgaisrinės apsaugos reikalavimus buvo galima patenkinti turint naktinį sargą. Dainava yra registruota kaip stovyklavietė su 210 lovų. Ji yra viena iš didesnių stovyklavietių visoje Michigano valstijoje. Pervedant į modernią priešgaisrinę sistemą, stovyklos didumas atitinkamai atsilieps ir į naujos sistemos kainą. Numatoma, kad šie visi įrengimai kainuos apie 12,000 dol. Posėdžio gale buvo siūlymas kitais metais turėti specialų lėšų vajų sioms ir kitoms išlaidoms padengti.

Buvo paminėti jau atlikti darbai, laukia nekantrių stovyklavietė. Sutaisyti stovyklos keliai, išlygintos duobės aplink pastatus. Atnaujintos sporto aikštės paviršius. Mergaičių namelyje visos lubos naujos, švarios, vienodos. Tai padaryti įgalino 2,000 dol. parama iš Lietuvių fondo. Clevelando ateitininkai paaukojo 1,000 dol. vesintuvų įvedimui valgykloje. Vesintuvai jau įmontuoti. Žolė stovykloje gražiai nupjauama. Tūrima naujų talkininkų, kurie labai kruopščiai viską valo, blizgina, remontuoja. Svetainėje prie paplūdimio bus įvesti oro vesintuvai. Sekmadieniais svetainėje ruošiamasi turėti maisto. Svetainės atidarymas numatomas birželio 30 d. Del svetainės toliau teirautis galima pas stovyklos registratūrą Ritą Giedraitienę, skambinant (810) 478-8456. Svetainė veiks talkos būdu, taip, kaip ir pernai. Galintieji kokią sekmdienį svetainėje pasidaruoti prašomi kreiptis pas Ritą Giedraitienę.

Stovyklos registratūrė pranešė šį vasaros stovyklų kalendorių: birželio 15-22 d. Detroito skautai; birželio 23-30 d. Lietuvių fronto bičiuliai; liepos 9-20 d. jaunieji ateitininkai; liepos 21-28 d. ateitininkai sen-
draugiai; liepos 28 d. Dainavos

stovyklos metinė šventė; liepos 28 d. rugpjūčio 4 d. Lithuanian Heritage Camp (stovykla lietuviškai nekalbančiam lietuvių kilmės jaunimui); rugpjūčio 4-11 d. mokytojų studijų savaitė, rugpjūčio 11-18 d. moksleiviai ateitininkai; rugpjūčio 30 d. rugsėjo 2 d. ateitininkų studijų savaitgalis. Smulkesnę informaciją galima gauti pas stovyklos rengėjus ir sekant pranešimus spaudoje.

Liepos 28 d. įvyks Dainavos metinė šventė, kurios koordinatoriui sutiko būti tarybos sekretorius Vitas Sirgedas. Šventę prasidės šv. Mišiomis. Po to skanus maistas, gausi loterija, atgaiva Spygio ežerelyje, pasisvečiavimas senųjų ir naujųjų draugų tarpe. Tą patį dieną, 2 val. po pietų, yra šaukiamas metinis stovyklos rėmėjų suvažiavimas. Visuomenė yra kviečiama tiek šventėje, tiek suvažiavime skaitlingai dalyvauti.

Dr. Marius Laniauskas pranešė, kad sekančiam Dainavos metraščiui „Dainava 40“ jau yra surastus redaktorius. Tai plačiai žinomas ir patyręs žurnalistas Vacys Rociūnas, kuris taip pat redagavo „Dainava 25“ metraščių, išleista 1981 m. Numatoma metraščių išleisti kitų metų pavasarį. Jei atsirastų norintys tapti metraščių mecenatais, tuo palengvėtų ir pačio metraščio išleidimas. Mecenatų gali būti asmuo, šeima, Dainavoje stovyklaujanti grupė ar bet kas, kuris vertina Dainavos įnašą lietuviškojo katalikiškojo jaunimo auklėjime ir nori prie to pastangų prisidėti.

I VARNIUS SUGRĮŽTA BUVUSI ŠLOVĖ

Varnių miestas, praityje plačiai garsėjęs kaip Žemaičių religinis ir kultūrinis centras, vėl pasiryžęs sugrąžinti buvusią šlovę. Vienas po kito restauruojami seni istoriniai pastatai, netoliese tyvuliuojantis labai gražus didžiulis Lukšto ežeras, geri poilsio namai pranašėja Varniams naujo Lietuvoje turizmo centro ateitį.

Varniai, anot vyriausiojo architekto, — ypąč dvasingas miestas, reikšmingas visos Lietuvos istorijai. Daugiau kaip 400 metų čia buvo Žemaičių vyskupų rezidencija, o šios vyskupystės ribos tada apėmė tris ketvirtadalius Lietuvos teritorijos. Atstatytas seminarijos bokštas iš tolo rodo kelią į Varnius, primena šio miesto didybę.

Varniuose jau vyksta Žemaičių draugijos mokslinės konferencijos, sutraukiančios istorikus, lituanistus ir kitų sričių tyrinėtojus iš visos Lietuvos.

Architektė Julija Minkūnaitė, 1996 m. gegužės 11 d. baigusi Amerikos Katalikų universitetą bakalauro laipsniu, po iškilmių prie Sv. Marijos Nekalto Prasidėjimo Tautinės šventovės-bazilikos, kurioje yra ir Šiluvos koplyčia, Washington, DC.

atlanta
IMPORT-EXPORT, INC.
2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

(312)434-2121 (800)775-SEND

Persiųnčiame siuntinius | Lietuvai, Latvija, Estija, Rusija, Ukraina ir Baltarusija.
SKUBUS SIUNTINIAI- AIR CARGO
Galite užsisakyti 5 rūšių maisto kompleksus.
Persiųnčiame automobilius, baldus bei komercines siuntas.
Verčiame ir notarizuojame dokumentus, paruošiame iškvietimus ir vizos pratęsimo dokumentus.

Dirbame: Pirmadienį - penktadienį 9-5 / Šeštadienį - 9-2

Architektė Julija Minkūnaitė su tėvais Rita ir Rimo Minkūnais

AMERICAN TRAVEL ABROAD, INC.

5058 S. Archer, Chicago, IL 60632 • Tel.: 312-838-8888

NEW OFFICE
8512 Golf Rd
Niles, IL 60714
Tel. 847-581-9800

Belmont/Laramie
5150 W. Belmont
Tel. 312-685-2020

OUT OF STATE
1-(800)-342-5315

Belmont/Central
5637 W. Belmont
Tel. 312-237-4747

North Side
3000 N. Milwaukee
Tel. 312-489-4999

Far North
4801 W. Peterson
Tel. 312-725-9500

SPECIALIOS KAINOS

Ten ir atgal

Vilnius	\$810
Riga	\$810
Tallinn	\$810
Minsk	\$810

Į vieną pusę

Vilnius	\$560
Riga	\$560
Tallinn	\$560
Minsk	\$560

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel.: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIJĄ

GRĘŽINYS PASIEKĖ NAFTĄ

Per 35 dienas viename Vilkyčių gręžinyje, pragręžus 2,060 metrų uolienų, danų ir lietuvių specialistai pasiekė naftingą sluoksnį. Gręžinys ruošiamas bandomajai gamybai. Per kelias darbo valandas gauta 250 barelių naftos. Tai jau ketvirtas gręžinys pajūryje ir antras, kurio nafta naudojasi užsienio firma, rašo „Respublika“.

Pajūrio naftos nedaug, tačiau ji labai geros kokybės. Sieros priemaišų lietuviškoje naftoje yra tik 0.1 proc., o Sibiro naftoje – 3 proc., Kuveito – nuo 3 iki 4 proc. Prieš metus kelios susivienijusios Danijos firmos gavo vadinamąją Gargždų licenciją naftos paieškoms, paruošiamiesiems ir gamybos darbams 1,000 kvadratinį km plote į pietus nuo Klaipėdos vykdyti. Gargždų licencijos plote esantiems telkiniams eksploatuoti įkurta firma „Minijos nafta“. Po 50 proc. jos akcijų priklauso Lietuvos bendrovei „Geonafra“ ir Danijos susivienijimui. Manoma, kad Gargždų licencijos plote yra apie 18 mln. barelių naftos. Efektyviai dirbant, šis telkinys bus išsemtas per 10-15 metų. Pasak „Minijos naftos“ direktoriaus pavaduotojo I. Vaičieliūno, pamarjė per mėnesį išgautas naftos Mažeikių naftos perdavimo įmonei užtektų vos vienai darbo dienai, o brangi nafta būtų sumaišyta su pigesne, kur yra daugiau sieros. Brento birža už vieną naftos barelį moka 19 dolerių. Šia, ar artima jai kaina naftą iš Lietuvos perka Lenkija.

Per visą telkinio eksploatavimo laiką Lietuva vien tik iš dabar išgręžto gręžinio Vilkyčiuose gaus per 200 mln. dolerių pajamų. Tačiau 85 mln. dolerių bus išleisti telkiniams įrengti. Šiuo metu Lietuvoje paskelbti dar 4 konkursai naftos telkiniams eksploatuoti.

„RINKIS PREKĘ LIETUVIŠKĄ“

Gegužės pabaigoje Vilniuje surengta pirmoji lietuviškų gaminių paroda-mugė „Rinkis prekę lietuvišką“. Joje dalyvavo apie 90 firmų – maisto, lengvosios pramonės, baldų, statybos, elektronikos ir elektrotechnikos pramonės įmonių. Šia paroda buvo siekiama paskatinti lietuvių pirkti lietuviškus gaminius ir taip remti savus gamintojus. Daugiausia mugėje siūlyta maisto ir lengvosios pramonės prekių. Mažiausiai problemų Lietuvos rinkoje turi maisto gamintojai – pirkejai jau senokai įsitikino, kad lietuviški produktai ir gaudesni, ir sveikesni už atvežtinius. Pvz., firma „Džukija“ į parodą-mugę atvežė net 200 rūšių įvairių kepinų, o iš viso jų gamina apie 600. Tačiau ir ne kasdienės paklausos prekių gamintojai ne visi skundžiasi pirkejų stoka.

Kol kas Lietuvos rinkos pakanka bendros Lietuvos ir Italijos įmonės „Dvarčionių keramika“ produkcijai. Tačiau metų pabaigoje interjero apdailos plyteles, keramines čerpes gaminantį įmonę pajėgumus numatoma padidinti 3-4 kartus. Tuomet Lietuvos rinkos jau nepakaks „Dvarčionių keramika“ jau dabar „iškėlus“ vieną koją į Estijos, Latvijos, Lenkijos rinkas. Lietuvoje didžiausia konkurenciją jai sudaro ispaniška ir čekiška produkcija, tačiau lietuviškų apdailos

plytelių paklausa labai didelė. Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad Lietuvoje dabar labai mažai statoma, dar mažiau tvarkoma kiemų, aikštinių, šaligatvių. Tačiau „Vilniaus asfaltbetonio“, gaminančio įvairių spalvų, konfigūracijos plyteles aplinkai, prekybos specialistas Gotardas Kavaliauskas aiškino, jog paklausa labai didelė – įmonė dirba dviem pamainomis.

Nors Lietuvoje pristeigta daugybė salonų, prekiaujančių užsienio šalių baldais, „Kauno baldai“ Lietuvoje sugeba parduoti pusę savo gaminių. Per pusmetį įmonė 100 proc. atnaujino savo asortimentą. Pasak prekybos direktoriaus Algirdo Kalvaičio, žmonės jau įsitikino, kad kauniečių baldų kokybė neblogesnė už importinių, be to, jie geriau pritaikomi mūsų butuose, o didžiausią konkurenciją jiems sudaro ne importiniai baldai, o nelegaliosios dirbtuvės gaminti baldai. Šešėlinės ekonomikos atstovai ne tik nukopijuoja kauniečių baldus, bet kartais dar ir parduoda su jų ženklais. Be to, nelegaliosios dirbtuvės gaminti baldai, kuriuos gamina, kad išvengtų mokesčių, jie gali savo produkciją parduoti pigiau.

„Baltik Vairo“ Šiauliuose vadovai mano esą pirmiausia Lietuvos rinkoje. Jų gaminiai dviračiai labiau perkami nei atvežti iš Europos ar Taivano. Tačiau Šiaulių dviračių gamintojams Lietuvos rinka per mažą. Čia jie parduoda tik 10-15 proc. pagamintų dviračių – iki 20,000 per metus. „Baltic Vairo“ generalinis direktorius Steponas Bytautas sakė, kad pagrindinė jų rinka – Vokietija, Rusija, Latvija, Estija, Lenkija. Šiuo metu šiauliečiai irgi susiduria su gamybos problemomis – nespeja tenkinti rinkos poreikių, nors dirbama įmonėje po 10-12 valandų.

„Baltic Vairas“ gamina maždaug 30 modelių ir apie 250 modifikacijų dviračius. Jie kainuoja nuo 260 iki 1,200 litų.

Paroda-mugė „Rinkis prekę lietuvišką“ parodė, kad Lietuvoje yra nemažai įmonių, kurių produkcija turi rinką šalyje ir užsienyje.

VILNIUJE ATIDARYTAS „MCDONALD'S“ RESTORANAS

Gegužės 21 d. Lietuvoje, Vilniuje, atidarytas pirmasis „McDonald's“ restoranas. Restorane dirba 150 žmonių, kurių dauguma buvo mokytų dirbti „McDonald's“ restoranuose Lenkijoje ir Latvijoje. Restoranas pastatytas netoli sostinės geležinkelio ir autobusų stoties. Neatpažįstamai pasikeitė šalia buvęs sodas, kuriame rinkdavosi valkatos, girtuokliai, prostitutės. Dabar sutvarkyta aplinka, įrengtos automobilių stovėjimo ir vaikų žaidimo aikštelės. Kartu su restoranu atidarytas ir „McDrive“.

Įrengti pirmąjį restoraną fir-

mai kainavo 1.2 mln. dolerių. Liepos pabaigoje planuojama atidaryti restoraną Vilniaus centre – Gedimino prospekte. Dar trys restoranai bus atidaryti, bendradarbiaujant su degalais prekiaujančia Norvegijos bendrove „Statol“. Minėtiems 4 restoranams įkurti bus skirta dar 4.8 mln. dolerių.

Kainos pirmajame Lietuvoje „McDonald's“ restorane ne didesnės nei Latvijoje ir Estijoje. „Big Mac“ kainuoja 7 litas, „hamburgeris“ – 3 litas. Pirmą dieną iki pietų restorane gauta apie 3,000 užsakymų.

PRAMONININKAI NEPATENKINTI DARBO SĄLYGOMIS

Pasak pramonininkų konfederacijos prezidento Bronislovo Lubio, ekonomikos klimatas Lietuvoje yra visiškai nepalankus gamintojams. Jo nuomone, ekonominiams fonui pakeisti būtini radikalūs valdžios žingsniai. Pirmiausia neturi būti apmokestinami ir Lietuva atvežami nauji įrenginiai ir technologijos, visiškai neturi būti apmokestinamos investicijos į gamybą. Pramonininkai nepatenkinti jiems tenkančia kreditų dalimi. Pasak B. Lubio, pernai iš maždaug milijardo dolerių gautų kreditų pramonėi teko vos 5.7 proc. Gamintojai reikalauja, kad jiems būtų skiriama bent ta dalis kreditų, kurios dalį valstybės biudžete sudaro jų sumokėti mokesčiai. Pernai šalies pramonė biudžetui davė apie 45 proc. pajamų. Konfederacijos vadovybė pateikė griežtus reikalavimus ankščiau – šiemet agurkai buvo pradėti skinti vasario pradžioje, pomidorai kovo viduryje. Kietaviškių šiltnamiuose dirba 240 žmonių.

Rima Jakutyte

UOSTE GERIAUSIAI DIRBA PRIVAČIOS FIRMOS

Klaipėdos valstybinis jūrų uostas turi 151 krantinę, iš kurių nuomoja 7 krovos bendroves ir 5 gamybos įmones, rašo „Lietuvos rytas“. Per pirmuosius šiuo metų 4 mėnesius Klaipėdoje buvo perkrauta 3,923 mln. tonų krovinių. Beveik pusę jų perkrauta bendrovėje „Klasco“ – buvusiam jūrų prekybos uoste, ir dešimtadalis „Klaipėdos Smeltėje“ – buvusiam žvejybos uoste.

Naujausiai dirba privačios firmos, turinčios netgi mažiau krantinių. Klaipėdos uoste pastaraisiais metais keletą kartų daugiau perkraunama trąšų, durpių, medienos, cemento, tačiau sumažėjo mazuto eksportas. „Klasco“ bendrovėje šiuo metu sukaupta 400,000 tonų metalo, kurio vertė 240 mln. litų. Metalias į Klaipėdą atvežamas iš Rusijos, Ukrainos metalurgijos įmonių, o išplukdomas į Vakarų Europą, JAV, Tailandą, Honkongą. Tačiau niekas nežino, ar ateityje Rusija besius metalą per Klaipėdą. Jeigu prezidento rinkimus Rusijoje laimės komunistų lyderis Genadij Žuganov, „Klasco“ gali būti riesta, nes Žuganov yra oficialiai pareiškęs, kad metalas tranzitu per Klaipėdą

nebus gabenamas. JAV prezidento rinkimuose laimėjus B. Dole, irgi gali ateiti liūdnos dienos. B. Dole yra sakęs, kad JAV iš Rusijos metalo nepirks. Per pastaruosius kelerius metus „Klaipėdos Smeltėje“ vis mažiau iškraunama žuvis. Tačiau praėjusią žiemą žvejybos laivai vėl plaukė į Klaipėdą. Priežastis paprasta – Talino, Rygos ir Archangelsko uostai buvo užšalę.

ITALUS SUŽAVĖJO LIETUVIŠKOS GĖLĖS

„Diena“ rašo apie permainingas Kietaviškių šiltnamiuose. Čia, padedant olandams, gruntas buvo pakeistas mineraline vata, šiltnamiai iškloti balta, šviesa atspindintia plėvele, augalai maitinami, naudojant kompiuterių sistemą. Dabar bendrovė „Kietaviškių gausa“ turi 13 ha taip rekonstruotų šiltnamių. Pusę ha užima rožynas. Nesenai Italijoje vykusioje parodoje „Euroflora - 96“ Kietaviškių rožės „Ravel“ buvo įvertintos aukso medaliu.

Kietaviškėse auginamų daržovių hibridinės sėklos yra labai brangios. Viena agurkų sėkla kainuoja vieną litą, o pomidorų – 80 centų. Pomidorus apdulkina specialiai šiam tikslui išvestos ir iš Olandijos parsivežtos kamanės, kurios gyvena tik 1 mėnesį. Avilys su 100 kamanių kainuoja 100 JAV dolerių.

Visa Kietaviškių šiltnamiuose užauginta produkcija parduodama tik Lietuvoje. Šiltnamiai konkurencijos nebijo, nes Kietaviškėse daržovės užauginamos ankščiau – šiemet agurkai buvo pradėti skinti vasario pradžioje, pomidorai kovo viduryje. Kietaviškių šiltnamiuose dirba 240 žmonių.

Rima Jakutyte

B & D
Taisome ir dengiame visų rūšių stogus, statome priestatus, garažus, balkonus, tvoras, dedame plyteles, parketą, langus, duris.
Atliekame dažymus.
Kazimieras, tel. 312-625-3465

DAŽAU NAMUS IR VIDUS
ir lauko, pjūnu žolę, atlieku mažus cemento darbus.
Kreiptis: Antanas, 312-737-5411

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

Dengiami stogai, kalamas „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kt. namų vidaus ir išorės remonto darbai. Skambinti Sigutė: 312-767-1929

VALOME KILIMUS, BALDUS, GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGEJAMS
Pirkdami pas mus, daug su-
taupysite. Pasinaudokite
mūsų patogiu „lay-away“
planu. Atliekame visus foto
laboratorijos darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r. -
6 v.v.; šėtd. 8 v.r. - 4 v.
p.p.; sekmd. uždaryta.
Antrd. ir treid. susikalsite
lietuviškai.
3314 W. 63 St.
Tel. 312-776-8998

KEPKYLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 312-581-8500
• Lietuviška duona ir raguoliai
• Vestuviniai ir įvairūs tortai
• Lietuviškas maistas – „catered“
• Siunčiame mūsų produktus UPS
Atidaryta 7 dienas savaitėje

KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7750
Kepyklos produktai ir užkandžiai
miesto centre
Savaitgalį uždaryta

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3200 1/2 West 99th Street
Tel. (708) 424-8664
(312) 681-8864

J & K CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aliuminai ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-989-2658.

MOVING-KRAUSTYMAS
Profesionalus patarimas
prieinamas kainomis jums patogiu
laiku. Draudimas garantuotas
Skambinti:
708-424-7183
312-539-3547

Pirkame Lietuvos bibliotekoms Lietuvių enciklopediją komplektais. Enciklopedija Lietuoniai ir Br. Kvilio „Lietuvos pažnyčios“ 6 tomai. Siūlyti: A. Kalrys, P.O. Box 29060, Chicago, IL 60629. Tel. 312-778-0626; skambinti po 6 v.v.

WAGNER MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

Atliekame visus namų lauko ir vidaus remonto darbus: įrengiame rūsius, palėpes, vonias. Naujai statome lauko vėrėdus, laiptus, garažus. Dengiame stogus, įdedame lietaus nutekėjimo vamzdžius. Dirbame greitai ir sąžiningai. Skambinti po 7 v.v.: Juozas 312-471-9467, Vytas 312-436-6219.

STASYS ŠAKINS
Dažytojas
iš vidaus ir iš lauko;
popieriuoja kambarių sienas.
Darbas garantuotas.
4612 S. Paulina, Chicago
Tel. 312-927-9167

Hawaii – nuostabi sala. jei ruošiatės joje lankytis, siūlome apsisotiti „Hale Gediminas“, kur jūsų laukia laiva ir puošnūs. Dėl informacijos skambinkite: tel. 800-328-6169

FLAT RATE CALLS
Any Day • Any Time

Estija
Latvija
Lietuva
Slovakija, Ukraina, Yugoslavija
all \$85 / min.
\$85 per billing. No access charge
OTHER GREAT RATES ALL OVER THE WORLD
Call Back & Calling cards available at slightly higher rates
For information call 24 hrs.
1-800-453-0957
ext 112 for English
ext 370 per Lietuva

IEŠKO DARBO
36 metų moteris iš Lietuvos, turinti žalią kortą ieško darbo. Galėtų valyti butus, įstaigas, viešbučius, prižiūrėti sergantį žmogų.
Tel. (708) 740-8677.

IEŠKO DARBO
2 moters ieško darbo. Gali prižiūrėti senelius, slaugyti ligonius. Tel. 312-776-3257. Pakviest Marijė.

IEŠKO DARBO
36 metų moteris iš Lietuvos, turinti žalią kortą ieško darbo. Galėtų valyti butus, įstaigas, viešbučius, prižiūrėti sergantį žmogų.
Tel. (708) 740-8677.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Broker-Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite:
BUDRAIČIUI
Bus. 312-585-6100 Pager 312-308-0307
Fax. 312-585-3697

MICHIGAN
COLDWELL BANKER FIRST AMERICAN
10 N. Whittaker St.
New Buffalo, MI 49117
VIDA B. ŠVABAS
Tel. namų 616-756-1408
bus. 616-469-3950
fax. 616-469-5445
v.m. 616-469-7236
Perkant ar parduodant
• namus • Žemę • ūkius arba
komercinę nuosavybę

RE/MAX HOME CENTER
(312) 735-6000
VIDAS POSKUS
** Perkant/parduodant
nekilnojamą turtą
** Profesionalus ir greitas
patarnavimas
** Informacija paskolų,
investicijų klausimais

OAK LAWN – Parkshire South
Condo – 1st fl w/patio, 2 bd, 1 1/2 ba, Lndry, gar, \$116,900. Tel. 708-961-3591.

Krautėte (Florida)?
Juozas Stanaišio firma INVESTMENT
PROPERTIES siūlo pagalbą perkant
namus, žemes ar verslą. Tel./Fax:
1-800-330-6478.

FOR RENT
FOR RENT
lėnuomojamas apšildomas 4
kam. 1 mieg. butas 67 & Kedzie
apyl. \$355 / mėn. + „security“. Tel.
312-779-0410. Kalbėti anglškai.

For Rent
4 1/2 rooms 2nd floor stove & ref.
Carpeting in 4 rooms
Adults only
Tel. 312-284-6446

IEŠKO BUTO
Pensininkas ieško 2 mieg. buto. Tel. 708-422-6294

IEŠKO DARBO
55 m. vyras, darbštus, sąžiningas
(turi virėjo specialybę), ieško darbo.
Gali slaugyti ligonius ir gyventi kartu.
Skambinti Petru: 312-284-2232.

Vidutinio amžiaus moteris
ieško darbo 2-iams dienoms / sav.
Viena diena gali būti vidury savaitės.
312-927-0245

Jauna moteris iš Lietuvos, turinti žalią kortelę, vairavimo teises, galinti susisiekti angliškai ieško darbo. Tel. (708) 795-1235.

Darbšti, energinga, jauna moteris
ieško bet kokio darbo. Gali slaugyti ligonius, senelius, prižiūrėti vaikus. Gali gyventi kartu. Skambinti:
708-686-6899

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
• Perkant ar parduodant
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• MLS kompiuteriūri FAX pagalba
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pensininkams nuolaide

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443
ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

OLSLICK & CO., INC.
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
*Nekilnojamo turto
pirkime ir pardavime
Chicago apylinkėse ir
priemiesčiuose
Skambinti:
Realtor Res. 708.257.7100
Bus. 708.969.3732

New Buffalo, MI
parduodamas 3 mieg. namas
gerame stovyje; 1 1/2 vonios, centr.
oro vėsinimas. Gražus darželis.
Tel. 616-469-5988

HELP WANTED
SIŪLOME DARBUSI
Gail. seserų padėjėjomis, kompijonėms ir namų ruošos darbininkėms. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:
All Care Employment Agency
Tel. 312-736-7900

RENATA'S DOMESTIC PLACEMENT AGENCY
Positions available: nannies, house keepers for English speaking women.
Call: 312-286-7267

MANUFACTURING JOBS NOW!!
At **U.S. Robotics**
• Assemblers
• Solderers
• Inventory
• Electronic Technicians
• Machine Operators
• Shipping/Receiving
Apply Now!
24 Hour Job Line
847-853-3705
Olsten
Staffing Services
8600 W. Bryn Mawr
CHICAGO
(on CTA line)

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBA

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
312/476-2655 • Fax 312-436-6909

ŽMONĖS, SENELIŲ NAMAI IR ISTATYMAI

Vienas sunkiausių sprendimų šeimoje yra nutarimas nepajėgų vyresnįjį šeimos narį (pvz., tėvą ar motiną) patalpinti senelių namuose. Šiame sprendime dideli vaidmenį vaidina žmogaus liga, finansai, praradimas nepriklausomumo, mažėjantis pajėgumas rūpintis savimi.

Pradedant š.m. liepos 1 d., Illinois valstijos apmokamas „case worker“ dalyvas, darant šiuos nuosprendžius. Tai yra naujas ir dar nedaug pagarsintas įstatymas, kuris be debatų buvo priimtas praėjusį pavasarį Illinois įstatymų leidėjų. Šis įstatymas reikalauja, kad valstija įvertintų padėti visų asmenų, kurie nori eiti į senelių namus, nepaisant jų pajamų, turto ir kaip jie mokės už ilgalaikę priežiūrą (long-term care). Senelių namų vadovybės yra priešingos šiam įstatymui ir daro viską, bet iki šiol nesėkmingai, kad įstatymas būtų atšauktas.

„Ši programa yra pavyzdys valdžios kišimosi į Illinois gyventojų privatų gyvenimą ir turėtų būti panaikinta, dar prieš jam įsigaliojant“, sako Illinois Health Care Association, kurios centras yra Downers Grove ir kuri atstovauja 440 veikiančioms senelių namams.

Įstatymo šalininkai aiškina, kad įstatymas turėtų paaiškinti žmonėms, kad bereikalingai neleistų pinigų priežiūrai senelių namuose, nes dažnai yra ne tokių brangių priežiūros programų, apie kurias žmonės nežino, bet kurios gali padėti vyresniems žmonėms gyventi ilgiau savo namuose ir apylinkėse. Vyresnio žmogaus padėties įvertinimas turėtų išaiškinti, ar žmogus gali rūpintis svimi – maudytis be pagalbos, paruošti sau maistą, susipirkti maistą ir jį paruošti, imti vaistus. „Case workers“ pokalbiuose sužaidina žmones ir su kitais pasirinkimais, šalia senelių namų, pvz., programos, kurios atveža maistą į namus, ar žmogaus – kompanijono patarnavimai.

Panašūs įvertinimai jau daromi nuo 1983 metų mažų pajamų asmenims ir tiems, kuriems reikalinga ilgalaikė priežiūra, kurią apmoka valstijos Medicaid programa. Bet pagal naują įstatymą Illinois valstijos Department of Aging mano, kad žmonių skaičius, kurių padėti reikės įvertinti, pašoks nuo dabartinių 12,900 iki 90,000 ateinančiais metais.

Šis įstatymas yra dar vienas bandymas kontroliuoti nuolat augančias Medicaid išlaidas. Medicaid išlaidos ilgalaikiai žmonių priežiūrai padidėjo 90% per paskutiniuosius 6 metus: 1990 metais buvo 809 milijonai dolerių, o 1995 metais – jau 1,5

bilijono dolerių. Taip praneša State Department of Public Aid.

Mary Lee Tomsa, direktorė vyresniųjų reikalams Du Page County Department of Human Services, sako: „Visi supranta, kad nebėra Medicaid dolerių pertekliaus“. Du Page County Department of Human Services yra viena 60 viešųjų ir privačių įstaigų Illinois valstijoje, kurios įvertins vyresniųjų padėti tos įstaigos, kurios darys įvertinimus yra: Catholic Charities of Chicago – tai bus Lake County ir Cook County daliai, ir Senior Services Associates Kane, McHenry ir Kendall apskritymis.

Šis įstatymas buvo įjungtas į gubernatoriaus Jim Edgar pasiūlytą biudžetą ir patvirtintas paskutinėmis pereinamųjų metų posėdžių dienomis. The Department on Aging nori gauti 2,8 milijonus dolerių ateinančioms fiskaliniams metams, kad šia programą galėtų įvykdyti. Tikimasi, kad ilgalaikės santaupos valstijai, naudojant šią „case worker“ patariamą programą, bus 39 milijonai dolerių per metus. Nuo 30 iki 45 minučių įvertinimas – pasikalbėjimas duos žmonėms progą išgirsti kitus pasiūlymus, pasinaudoti kitokia pagalba, pigesne negu senelių namai. Šis įvertinimo procesas neužgins žmogui rinktis ir senelių namus, nors gal „case worker“ būtų ir kitokios nuomonės. Procesas tik suteiks žmonėms progą sužinoti, kokie reikalavimai bus jiems daromi vėliau, jei jie norės gauti Medicaid pagalbą ilgalaikę priežiūrą.

Department on Aging atstovė sako: „Manau, kad yra žmonių, kurie eina į senelių namus bėdos vargo vertinami. Dažnai tai yra skubus nuosprendis, bet gal ne pats geriausias pasirinkimas“. Department on Aging ruošia žmonių apvieto kampaniją, pavadintą „Choices for Care in Illinois“.

Senelių namų opozicija samprotuoja: jei valstijos pastangos bus sėkmingos, tai nukreips žmones nuo senelių namų lovių į kitas programas. Bet daugelis žmonių, dirbančių su vyresniaisiais, kritikuoja šio įstatymo prielaidas. Jie sako, kad dabar mažiau žmonių ateina į senelių namus pirma laiko, nes per paskutinį dešimtmetį, paaugo skaičius apylinkių programų, skirtų vyresniesiems. Jos teikia vyresniesiems maistą ir kitus patarnavimus. Daugelis vyresniųjų stengiasi pasilikti gyventi savo namuose. Senior Centers of Metropolitan Chicago siūlo įvairias programas, kurios gali atvežti maistą į namus ir suteikti kuklią pagalbą namuose, pvz., pakeisti elektros lempuotę,

Atlanta, GA, LB v-bos ruoštoje gegužinėje „Lietuvių olimpiada Atlantoje '96“ dalis varžybose dalyvavusių vaikų. Iš k. – Justinas, Forest, Renata, Matthew, Jonathan, Matthew, Brigitta, Aušra.

BŪKIME ATSARGŪS!

Dažnai šiame skyriuje rašome, kad turime visi būti labai atsargūs ir saugoti savo asmens dokumentus, kredito korteles, automobilio ir namų raktus bei kitus asmeninius dokumentus ar vertingus daiktus; nesinėsiokime jų rankinukuose, o vyrai užpakalinėse kelnų kišenėse. Dokumentus reikia laikyti vidinėse kišenėse ar specialiose piniginėse. Šį kartą norime įspėti, kad būtumėte ypač atsargūs su savo ATM atkarpėlimais ir, pasiėmę pinigų, nenumeskite jų į šiukšlių dėžę, iš kurios vagys ir sukčiai gali jūsų ATM numerį paimiti, o paskui panaudoti, išvagiančių jūsų pinigų.

Taip pat būkite atsargūs su visomis sąskaitų atkarpėlimais, kurias gaunate iš krautuvių, kur perkate, naudodami kredito kortelę. Tose sąskaitų atkarpėse yra jūsų kredito kortelės ar krautuvių kredito kortelės numeris, kuris sukčių gali būti panaudotas jūsų tiktams. Taip pat jūsų kredito kortelės numeris gali būti ir siuntinių adresuose, kai krautuvių siuntiniai jums užsakyta prekes. Visus lapelius – sąskaitas, kurios nereikalingos, sunaikinkite sukarpydami. Būkite atsargūs ir su čekių kopijomis ir jas, kai jų jums jau nebereikia, suplėšykite, prieš išmesdami į šiukšlių dėžę.

O kai atsiunčia paštą iš kokio banko pasiūlymą kredito kortelę gauti, gerai peržiūrėkite tą laišką. Ten paprastai yra atkarpa, kurią jūs turėtumėte užpildyti, jei norėtumėte gauti banko siūlomą kortelę. Sunaikinkite ją, kad kas nors kitas neužpildytų jūsų vardu. Bet ką perkant, parduodant, būkite atsargūs ir gerai žinokite, ką darote, ypač ant ko pasirašote. Perkant bei parduodant mažą ar didelį daiktą, nesvarbu kam – sveti-

nunešti laiškus į pašto dėžutę ir pan. Senelių namų atstovai sako, kad dauguma vyresniųjų ir senelių namus yra priimami, daktarui rekomendavus. Jie taip pat sako, kad daugelyje Illinois vietovių nėra kito pasirinkimo, kaip senelių namai. The Illinois Health Care Association tvirtina, kad „sprendimas apsigyventi senelių namuose yra labai rimtas reikalas ir neturėtų būti į tai žiūrima lengvadiškai“.

Atrodo, jog senelių namų organizacijai nesiseka įtikinti Illinois įstatymų leidėjus, kad jie atšauktų šį įstatymą, bet jie gali gauti jų pritarimą, kad „state auditor general“ patikrintų, kiek ta programa kainuos.

1995 m. panaši programa Ohio valstijoje parodė, kad tik mažas skaičius vyresniųjų atsisakė senelių namų, gavę išsamią informaciją apie kitas programas. Žmonės, dirbantys su vyresniaisiais, sako, kad, kai yra sprendžiama, ar eiti į senelių namus, ar ne, dažniausiai vyresnieji jau nebūti kitų pasirinkimų. Ir tai nėra jų pirmtinis, bet paskutinis, pasirinkimas.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“ (1996.05.13).

ATLANTA, GA

BENDRUOMENĖS RŪPESTIS – PRIIMTI SVEČIUS

Pasaulio olimpinės žaidynės Atlantoje sparčiai artėja. Į jas atvyksta iš Lietuvos įvairių šakų 60 sportininkų, kita tiek palaida – treneriai, gydytojai, masazistai, žurnalistas. Į žaidynių atidarymą atvyksta ir Lietuvos Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Lietuvos Tautinio Olimpino komiteto prezidentas Artūras Povilūnas per Vilniaus radijo plačiau apibūdina Lietuvos sportininkų išvyką, džiaugėsi, kad „Atlantos Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba palaikė su juo ryšį ir kad ruošiamas svečių sutikimas“.

Svečių ir sportininkų sutikimą ir pagerbimą Atlantos LB valdyba ruošia liepos 20 d. dr. Vidos Reklaitytės-Skandėlakis sodyboje, 3 val. po pietų. Bus įvairius maistas ir atgaiva. Vaisių auka 30 dol. asmeniui. LB apyl. valdyba labai prašo visus, norinčius priimti pagerbime dalyvauti, atsiliepti iki liepos 10 d. skambinant į Atlantą telefonu 770-594-0946, pirmininkei Ramunei Badauskienei (vaikais).

mam, geram draugui, ar net giminei, nedarykite tai tik žodžio susitarimą, visada sudarykite – surašykite dokumentą. Kartais pasitikejimas kitu, kad ir labai geru draugu, gali jums daug nemalonumų ir pinigų kainuoti.

Aldona Šaulskienė ir
Birutė Jasaitienė

Jurgis Janušaitis

BALTIA EXPRESS CO LTD.,

(PRES. VIDMANTAS RAPŠYS)

SIUNTIŲ IŠ LIETUVĄ TIESIAI IŠ JŲ NAMŲ
TIK TRUPA LAIKĄ, BALTIA EXPRESS SIŪLO NAUJĄ PASLAUGĄ:
JEI JŲS GYVENATE ČIKAGOS APYLINKĖSE JŲS SIUNTIŲ
SUPAKUOJUSIE IR PAIŠMISE TIESIAI IŠ JŲS NAMŲ

NEMOKAMAI

- SIUNTIŲ LAIVU PER 45-60 DIENŲ
- ORO CARGO PER 10-12 DIENŲ
- AMERIKIETIŠKŲ MAISTO PRODUKTŲ SIUNTIŲ
UŽ \$38.00 PER 14 DIENŲ;
- NEMOKAMAS DOKUMENTŲ NOTARIZAVIMAS.

BALTIA EXPRESS CO LTD
8327 S. PULASKI RD
CHICAGO, IL 60652

AMBER GROUP
482 THOMAS DRIVE
BENSENVILLE, IL 60106
ARBA SKAMBINKITE NEMOKAMAI
1-800-SPARNAI
1-800-772-7624

RENGIATĖS KELIAUTI IŠ LOS ANGELES Į VILNIŲ?

Pranešame apie NAUJĄ, PATOGESNĮ skrydį!

\$1099.00 TEN ir ATGAL

+ mokesčiai / vasaros kelionė

LAX-AMSTERDAM-VILNIUS-AMSTERDAM-LAX
Be sustojimo! Nereikia nakvoti!

Lėktuvo bilietus galima pirkti ir Lietuvoje. Šiek tiek brangiau.

TRAVEL & TRADE

50 Corey Ave.

St. Pete Beach, FL 33706

813-360-5200

813-360-1957 Fax

A.Ā.

JONAS PALSHIS

Gyveno Palos Hills, IL, anksčiau Chicagoje, Gage Park apylinkėje.

Mirė 1996 m. birželio 20 d., 8:49 val. ryto, sulaukęs 81 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Jokubiškių kaime. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdė liko: žmona Emilija Pudymaitė, duktė Lilija Mikaitienė, žentas Herman; anūkai: Erik, Andrea Mikačiai; sūnėnai Arūnas ir Rimas Dagia su šeimomis. Lietuvoje sūnėnas Rimas Palšis ir dukterėčia Irena Ulinskiene su šeimomis. Taip pat gimė JAV-bėse ir Lietuvoje.

Velionis buvo laikraščio „Mūsų Sparnai“ administratorius.

Velionis pašarvotas pirmadienį, birželio 24 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas pirmadienį, 7 val. vakaro.

Antradienį, birželio 25 d., velionis bus pašarvotas Zion Evangelical Lutheran bažnyčioje, 9000 S. Menard, Oak Lawn nuo 9 val. ryto iki 10 val. ryto. Po religinių apeigų 10 val. ryto a.a. Jonas bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimo apeigose.

Nuliūdė žmona, duktė, žentas, anūkai ir kiti gimėnės

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus / Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 800-994-7600.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidojimo patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiestuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER
CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

4330 So. California

4605 So. Hermitage

ALL PHONES

1-312-523-0440

LACK & SONS FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

SPORTINIAI MARŠKINIAI (T-SHIRTS)
IR KREPŠNIO KAMUOLAI PAGAMINTI
LIETUVOS KREPŠNIO KOMANDŲ LEIDIMU (LICENSE).
PADĖTI LIETUVOS SPORTO VEIKLAI IR
1996m. OLIMPIADŲJE ATLANTA, GEORGIA

MARŠKINIAI: MARGI (TIE-DYED) - XL, L, M, S \$25.00

JUODI AR BALTI - XL, L, M, S \$20.00

(TOL. PROGETI \$3.00)

KREPŠNIO KAMUOLYS: TRISPALVIS, SU KOMANDOS

EMBLEMA PASIRASYTAS ŠARON MARCUJONIS IR

ARYVO SABONO \$25.00

PERSIUNTIMAS (U.S.) Veltu

UŽSAKYMUS SU CERU AR PAŠTO PERLAIDA SIUNTI

ROBBER / R.B. BUTKUS

60 E. 212 ST.

EUGEN, OR. 97401-1081

(503) 732-8250

VARDAS / PAVARDE _____

ADRESAS _____

TELEFONAS _____

LIETUVOS PARTIZANŲ GLOBOS FONDO VALDYBA

ir Lietuvos partizanai, grįžę iš Sibiro vergų stovyklų, dekoja už \$1000 auką, įteiktą L.D.K. BIRUTĖS draugijos per Zuzaną Juskevičienę, pirm., talkinant Gražinai Musteikienei, Marijai Ališauskienei ir Juzei Ivašauskienei.

Iš k. į d. Birutė Jasaitienė, Gražina Musteikiene, Antanas Pauzuolis, Juzė Ivašauskiene, Leonas Maskaliūnas, Zuzana Juskevičienė, Povilas Vaitėkauskas ir Marija Ališauskiene. Nuotr. Z. Degučio

Aukos buvusiems Lietuvos partizanams sušelpiti siunčiamos:
Standard Federal Bank, L.P.G. Fund, Acct. No. 663777, 4192
S. Archer Ave., Chicago, IL 60632-1890.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Žurnaliste Nijolė Andrius-kevičienė, „Drobės“ koncerno Kaune periodinio leidimo „Drobės“ žodis“ vyriausioji redaktorė, lydimą savo giminaitės apsilankę „Draugo“ redakcijoje, susipažino su redaktorėmis ir turėjo ilgesnį pasikalbėjimą rūpimais spaudos darbo klausimais.

Visi kviečiami į Joninių šventę Jaunimo centre birželio 22 d., t.y. šį šeštadienio vakarą, 7 val. Gros kaimo kapela, bus šokiai ir žaidimai, rinksimės „Jonų Joną“, bus šaltų gėrimų ir karštų užkandžių. Atvykite, o geros nuotaikos sukūrimui bus pasirūpinta jau salėje. Rengia Jaunimo centro administracija.

Vyresniųjų lietuvių centre, Seklyčioje, birželio 26 d., trečiadienį, 2 val. p.p., bus įprastoji dainų popietė su muz. Faustu Strolia, bet jos metu pasveikinsime JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Birutę Jasaitienę, pasidžiaugsime jai paskirtu Korp! Giedros ir taip pat Čikagos Lietuvių moterų klubo skirtais žymenimis. Korp! Giedros premija B. Jasaitienei jau buvo įteikta birželio 9 d. Pasaulio lietuvių centre, o Lietuvių moterų klubo bus įteikta „Gintaro“ pokilyje birželio 30 d. Oak Lawn Inn salėje. Tad visi kviečiami ir laukiami šioje ypatingoje popietėje gausiai dalyvauti, pabendrauti, pasidžiaugti. Bus ir pietūs. Atvykite!

Visi šie jauni vadovai: V. Žemaitaitis, K. Liaugaudaitė, V. Sušinskaitė, L. Sirgedaitė, K. Kliorytė, R. Vilimaitė ir T. Mikuzis, ruošiasi darbuotis su mūsų jauniausiais stovyklautojais Ateitininkų sendraugijų stovykloje liepos 21-28 d. Dainavos stovykloje.

Korp! Giedros pirmininkė Raminta Marchertienė (dešinėje) prieš įteikiant „Giedros“ skirtą žymenį nusipelnusiai visuomenininkei Birutei Jasaitienei. Iškilmes įvyko birželio 9 d. Pasaulio lietuvių centre.

x Julie H. Zakarka, Evergreen Park, IL, pratesdama savo globojamo našlaičio metinį paramos mokėstį atsinešė \$100. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(312) 312-582-4500
34325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštadienis ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9-11 val. vak.
Šeštadienis ir vakarais
pagal susitarimą

REIKIA TALKOS!

„Draugui“ labai reikia pagalbos X tautinių šokių šventės mugėje penktadienį, liepos 5 dienai, nuo 9 val. ryto iki 6 val. po pietų. Jeigu kas galėtų paaukoti keletą valandų mugėje pardavinėti knygas, priminti „Draugo“ prenumeratas ir pabendrauti su mugės lankytojais, prašau man paskambinti „Draugo“ telefonu.

Ignas Budrys, administratorius

Dr. Adolfas Damušis, Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministras, kalbės birželio 23 d. (sekmadienį) 10 val. Brighton Parko parapijoje ruošiamame Tautos sukilimo 55-tųjų metinių minėjime.

Šeštadienį, birželio 29 d., nuo 9 val. r. iki 2 val. p.p. Šv. Kryžiaus ligoninė ruošia „sveikatingumo mugę“, kuri vyks Marquette Parke, prieš Šv. Kryžiaus ligoninę, 2700 W. 69th St. Bus galima susipažinti su įvairių sričių gydytojais, pasitikrinti kraujo spaudimą, cholesterolį ir kt.

x JAV LB Brighton Parko apylinkės valdyba praneša, kad dėl pranašaujamų karščių šį sekmadienį Politinių kalinių sąjungos rengiamas 1941 m. sukilimo minėjimas ir LB pietūs po minėjimo vyks toje pačioje Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave., kuri yra vėsinamas, o ne parapijos salėje, nes joje nėra vėsinimo. Taigi visi jausimės labai patogiai, nejausdami karščių. Valdyba žada patiekti skanių cepelinų, kugelio ir kitų skanėstų. Išsinešimui maistas bus išduodamas virtuvėje po kiekvieną Mišių. Visi laukiami ir kviečiami.

„GINTARO“ POKYLIS

Čikagos Lietuvių moterų klubas skiria šių metų „Gintaro“ pokylį pagerbti tris nusipelnusias moteris, kurių darbai yra palikę žymius pėdsakus mūsų veiklos takuose.

Sykį švystelėjęs žiburelis dangaus plotmėje nebūtinai atstovauja skaidriai žvaigždei. Gal tai tik meteoras, atkreipęs minutėlei mūsų dėmesį ir vėl pranykęs neįžinios. Žvaigždės, sykį išspynusios į erdvės kelius, pateikia mums kelrodį, skirtingą nuo žemiškų žemėlapių. Štai trys mūsų dėmesio vertos moterys, kurių ilgametė darbų pynė paliko giliai įrežtas žymes.

Aldona Brazienė.

Aldona Sokaitė-Brazienė, gimusi ir augusi Čikagoje, nuo pat jaunų dienų puoselėjo igimtą muzikalumo talentą. Lankydama aukštesniąją mokyklą, akompanavo mokyklos chorui ir buvo orkestro narė. Gilino studijas pas prof. Isadore Buchhalter (Fine Arts School of Music). Daug solistų, jų tarpe ir jos vyras baritonas Algirdas Brazis, naudojosi jos virtuoziška palyda. „Pirmyn“ ir „Kanklių“ chorų renginiai neapsėjo be Aldonos indelio. Ji yra veikli Lietuvos Vyčių 112 kuopos ir Lietuvos Vyčių fondo narė bei suvažiavimų delegatė: ilgametė Čikagos Lietuvių moterų klubo narė, keletą „Gintaro“ pokylių ruošimo pirmininkė bei puikus veiklios moters pavyzdys.

Aldona ir Algirdas Braziai išaugino 4 dukras: Beverly, Donna, Marilyn ir Susan. Dabaržiausiai 8 vaikaičiais ir 2 provaikaičiais.

x Tautiniai draubūčiai! Įvairių dydžių kikiškai mergaitėms ir moterims; trumpi sijonai mergaitėms; suvinėtos juostos blusutėms; įvairių plokčių, ilgio, spalvų juostos; tautinių raštų takeliai ir t.t. Skambinti Dailai, tel. 708-346-0773 po 6 v.v.

x Travel Centre, Ltd. siūlo skrydžius į Lietuvą ir visus pasaulio kraštus pigiausiomis kainomis. Kreiptis į Teresę Lesniauskiene, tel. 847-526-0773.

x DĖMESIO VIDEO! APA-RATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudojamų PAL sistemos ir amerikietiško NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas.

x „Antras kaimas“ kviečia visus pradėti X tautinių šokių šventės linksmybes trečiadienį vakare, liepos 3 d. Tą vakarą 7:30 v.v. Jaunimo centro scenoje įvyks „netradiciniai“ rimtas ir tradiciniai „nerimtas“ spektaklis. Pirmoje dalyje bus įscenuota Antano Škėmos vieno veiksmo DRAMA „Kalėdų Vaizdelis“, o antroje dalyje matysime geriausius ir juokingiausius škius iš „Antro Kaimo“ repertuaro. Bilietai gaunami: Lion Frame, 3125 W. 71st St., tel. 312-778-6322.

Evelyn Stankutė-Oželienė.

Evelyn Stankutė-Oželienė, gimusi ir augusi Čikagoje, didelę savo gyvenimo dalį skyrė ir skiria lietuviškai visuomeninei veiklai. Pamėgusi dainą, įsijungė į „Pirmyn“ chorą, Alice Stephens grupę ir per 17 metų dainuoja Lietuvių Operos chore. Užsitarnavusi darbštus ir sumanus asmens reputaciją, Evelyn nuolat prašoma užimti vadovaujamą vietą organizacijose, pvz. – buv. pirmininkė Šv. Teresės draugijos Brighton Parke, Alice Stephens dainininkų, lietuvių mokyklos tėvų komiteto, Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos, Amerikos Lietuvių tarybos, Lietuvos Prekybos rūmų, „Margutis II“ valdybos narė, Lietuvos Vyčių krašto valdybos pirm. 1995 m. atstovavo vyčiams konferencijoje Vilniuje.

Evelyn ir Kazys Oželiai apsiėmė 1951 m. ir išaugino 2 sūnus – Kazį ir Juozą. 1985 m. nelaukta liga pakirto Kazio Oželio gyvybę. Evelyn tęsia darbą tautiniame, kultūriniame ir labdaros kelyje.

Prof. dr. Juozas Meškauskas, kurio bute pogrindyje buvo sudaryta Laikinoji Lietuvos vyriausybė, pasakys pagrindinę kalbą, birželio 23 d., 10 val. Brighton Parko parapijoje ruošiamame Tautos sukilimo minėjime. Visuomenė kviečiama kuo gausiau dalyvauti.

Kaip pasiekti Hyatt Regency O'Hare viešbutį, kuris yra 9300 W. Bryn Mawr Ave., Rosemont, IL (tel. 847-696-1234): važiuojant iš priemiestių I-294, išvažiuoti I-190 River Road exit, sukti į pietus iki Bryn Mawr Ave., viesbutis yra šiaurės rytu kampe; važiuojant I-90 Kennedy Expressway iš Čikagos, išvažiuoti River Road Exit, sukti į pietus ir važiuoti iki Bryn Mawr Ave.; atskrendantiems į O'Hare International Airport, galima atvažiuoti Hyatt Regency Shuttle Bus. Mugės ir meno parodos sale, International Ballroom, yra International Level ir pasiekiami elevatorium arba eskalatoriumi. Dirbinių išdėstymui galima bus gauti, kiek reikalinga 30" x 72" stalų užtiesti baltomis staltiesėmis. Paveiklų ant sienų kabinti negalima, bet viesbutis turi mūsų naudojamai 40 molybertų (easles). Salė bus per naktį užrakinama, dirbinius ir padavimus bus galima saugiai palikti. Rankdarbiai ir padavimai bus galima pradėti išdėstyti liepos 4 d., ketvirtadienį, 10 val. ryte.

E. Cernius, Notre-Dame de Montauban, PO, Kanada, atsiuntė dovanų „Draugo“ dienraščiui: 150 dol. pridėjo prie prenumeratos mokėstį ir dar 60 dol. už kalėdines atvirutes bei kalendorių. Džiaugiamės, su laukę pagalbos iš Kanados; tikrai vertiname parodytą nuoširdumą mūsų laikraščio ir esame dėkingi už došnią suka.

Advokatas Vytas Misiulis
79 W. Monroe, Suite 1300,
Chicago IL 60603
IMIGRACIJOS KLAUSIMAI
Vizos pratęsimo, „žalios kortelės“ gavimo, ir t.t. Konsultuoja ir padeda sutvarkyti dokumentus. Valandos pagal susitarimą. (312) 775-5752

Birutė Užgiryte-Jasaitienė iš pat jaunų dienų tapo likimo vėjų pučiama neplanuotais, nenumatytais pasaulio keliais. Šeimai stengiantis išvengti gyvybei gresiančio pavojaus, teko palikti gimtąjį kraštą ir keliauti į nežinią. Su tėvais, trim broliais Vytautu, Šarūnu ir Egidijumi bei sesute Otilija, Birutė atsidarė Vokietijoje, o po 6 metų atvyko į JAV. Jau teko skaičiuoti išsamų jos darbų aprašymą („Draugas“, gegužės 18, birželio 13) ir vis tiek viaskas ten netilpo. Bet juk ne kiekviena, o kokybė duoda pagrindinį svorį. Sumanumas pastebėti, kur yra reikalingas darbas, kaip surasti tam taktininkų, siekiant norimų rezultatų, yra ne kiekvieno turima ypatybė. Birutė, eidama atsakingas laboratorijos viršininkės pareigas Doctors Hospital darbuotojė, randa laiko ir jėgų skirti nesuskaitomas valandas JAV Krašto valdybos Socialinių reikalų tarybos pirmininkės šakotą ir pilną rūpestių darbą. Jos įnašas lietuvių visuomenėje veikloje yra nepaįmanomas ir neišmatuojamas.

Birutė Jasaitienė.

Čikagos Lietuvių moterų klubas įteikė žymenis A. Brazienėi, B. Jasaitienei ir E. Oželienėi už jų audžiamą lietuviškos veiklos droblę „Gintaro“ pokilyje.

x „Gintaro“ vasarvietėje, Union Pier, MI, kaip ir kiekvieną vasarą Tėvai Jėzuitai atnašaus šv. Mišias sekmadieniais, pradedant birželio 23 d. 11 v.r. (Michigan laiku, 10 v.r. Čikagos laiku). Visi kviečiami. (sk)

x TRANSPAK praneša: „Statistikos departamento duomenimis, per 1990-1995 metus Lietuvos eksportas į NVS šalis sumažėjo nuo 84.7 proc. iki 42.4 proc., o importas iš NVS šalių – nuo 72.5 proc. iki 37.6 proc. viso šalies importo“. Pinigai, siuntiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 2638 W. 66 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelių pasirinkimų: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidavimas. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x Danutė Krivickaitė, Clarks Summit, PA Lietuvos našlaičiams pasukojo \$20; Kerri Vasquez Maspeth, NY – \$25. Dekojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Parduodame bulvių tarkavimo mašiną, tinkančias 110 V. Kreiptis: 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629. Tel. (312) 434-2121, Fax (312) 434-9024. (sk)

x Jei reikia įsigyti vairavimo teises (IL Driver's License), kreipkitės į Ed. Šumana, tel. 1-708-246-8241. Aš padedu pensininkams. (sk)

DRAUGO FONDAS

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629

TEL: 312-585-9500

PAVASARIO VAJUS DRAUGO FONDE

Tik savaitė beliko Draugo fondo pavasario vajaus su „Matching Fund“ padvigubinimu, gaunamų 200 dol. ir daugiau įnašų. Tik savaitė beliko ir per birželio mėnesį gautiems 100 dol. įnašams su laimėjimais 5 maisto siuntinių į Lietuvą, kuriuos paskyrė Transpak siuntinių įstaigos savininkas Romas Pukšys. Dar nevelu į „Matching Fund“ dvigubą lėšų telkimą ir Transpak maisto siuntinių laimėjimus Draugo fonde. Siuntinių laimėtojų traukimas bus liepos mėn. pradžioje.

Didžioji Draugo fondo mecenatė su „Matching Fund“ ir jau trečią kartą maisto siuntinius paskyręs Romas Pukšys yra šviesūs pavyzdžiai mūsų išeivijai, rodantys kaip svarbus lietuviškos spaudos išlaikymas už Lietuvos ribų ir kaip svarbios tam išlaikymui reikalingos lėšos, kurių neįteikia iš dienraščio „Draugo“ gaunamų pajamų. Šiomis dienomis Draugo fondo direktorių taryba iš fondo gauto pelno paskyrė 30,000 dol. administracijai pašto išlaidoms apmokėti. Prieš mėnesį buvo paskirta 15,000 dol. Vasario mėnesį buvo paskirta 30,000 dol. Iš viso šiais metais Draugo fondas iš gauto pelno išmokėjo 75,000 dol. „Draugo“ paramai.

Jei ne Draugo fondas, „Draugo“ administracijai būtų tekę „bristi“ į stambias skolas. Draugo fondas nebūtų galėjęs

x Prof. Stepono Kairio ir Kipro Bielino minėjimas bei palaikų išdėdymas iš Tautinių lietuvių kapinių Čikagoje ir Petrasūnų kapines Kaune, įvyks šeštadienį, birželio 29 d. 3 v. p.p. Balzeko muziejuje, 6500 S. Pulaski Rd. Minėjimą rengia tam tikslui sudaryta Lietuvos Parlamento komisija. (sk)

x Ieškomos: Juozo Širvinsko, Antano sūnaus, žmona ir dukterys gyvenę Čikagoje. Atsiliepkite, rašykite arba skambinkite: Rytūiui Širvinskui, 6300 W. 66 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-6164. (sk)

x Pensija iš Vokietijos! JAV-bėse gyvenantys, vokiškai kalbantys žydai dabar gali gauti pensiją iš Vokietijos. Informacijai skambinkite: Werner Zahn, 312-271-0657, Hansa Travel Bureau. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Čikagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5869 arba (708) 425-7161. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuomintais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (312) 847-7747. (sk)

x Automobilio, namų ir ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, IL 60805-2325. Tel. 708-423-3455. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2821 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2862. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

tiek paremti „Draugą“, jei mieli nariai ir rėmėjai nebūtų į fondą sudėję pusę milijono per nepilnus trejus metus; jei fondo investavimo komisija nebūtų sėkmingai atlikusi savo pareigų.

Pavasario vajus jau eina į pabaigą. Dar nevelu Draugo fondo nariams bei rėmėjams atsiųsti papildomus ar naujus įnašus, gaunant padvigubinimą. Paskubėkite. Atlikus reikiama pareigą lietuviškam spausdintam žodžiui, bus smagu džiaugtis vasaros atostogomis.

„Matching Fund“ įnašai

Su 500 dolerių: Juozas Žemaitis, Cicero, IL. Irena Ulpaite, iš viso 700 dol. Dorchester, MA.

Su 400 dolerių: Česlovas Masaitis, garbės narys, iš viso 1,500 dol. Thompson, CT.

Su 300 dolerių: Petras Molis, garbės narys, iš viso 1,000 dol. Shawbury, MA.

Su 200 dolerių: Alfonsas Pažiūrius, iš viso 700 dol., Vlodo Pažiūros atminimui, Agoura, CA.

Su 100 dolerių: Vytautas Vidugiris, garbės narys, iš viso 1,800 dol. Palos Verdes, CA.

Su 100 dolerių: Antanas Mičiūnas, iš viso 400 dol., W. Bloomfield, MI. Donatas ir Marian Greb, iš viso 800 dol., Oakland, CA. Konstancija Stasiulienė, iš viso 485 dol., Oak Lawn, IL. Akademis Skautų Sąjūdis, per M. Leikį, West Hills, CA. Zuzana Pupienė, a.s. Petro Pupiaus atminimui, St. Pete Beach, FL.

Su 100 dolerių: Dr. Vytas ir Indrė Šemogai, Coeur D'lane, Idaho. Vytautas Žmuidzinas, Rochester, NY. Gražutė Sirutienė, iš viso 800 dol. Santa Monica, CA. Frank Zapolis, Evergreen Park, IL. L. & F. Žeruoliai, Hot Springs, AK.

Kiti vajaus įnašai

Su 100 dolerių: Birutė Jasaitienė, garbės narė, iš viso 1,100 dol., Chicago, IL.

Su 50 dolerių: Kun. V. Krikščiūnėvičius, Warren, MI. Vytautas Montvilas, iš viso 400 dol. Toronto, Canada.

Su 50 dolerių: Jonas ir Marija Simonai, Santa Barbara, CA. Daiva Čekanauskas, Calabasas Hills, CA.

Su 50 dolerių: Ona Juodiūnaitė, iš viso 75 dol. Toronto, Canada. Liudas Tamošauskas, iš viso 250 dol. Toronto, Canada.

Su 25-30 dolerių: Emilija ir Romas Sakadolskiai, iš viso 75 dol., Silver Springs, MD. Birutė J. Čekus, Dearborn Hts. MI.

Su 25-30 dolerių: Frank Budrys (15 dol.), iš viso 35 dol. So. Boston, MA.

Su 25-30 dolerių: Viesiems nuoširdžiai dėkojame.

Fondo išdinininkas